

PROKORP

**Folkpartiet liberalernas
landsmöte 7-9 november 2003**

Pass 1, 6/11, kl. 13.00 – 13.30

§1 Öppnande av landsmötet

Lars Leijonborg förklarade landsmötet öppnat.

§2 Val av ordförande, tre vice ordförande och sekreterare för landsmötet

Lars Leijonborg yrkade

att landsmötet beslutar att välja Helene Odenjung till ordförande för landsmötet.

att landsmötet beslutar att välja Jonas Andersson, Ulrika Francke och IngMarie Westh till vice ordförande för landsmötet.

att landsmötet beslutar att välja Johan Jakobsson till förhandlingssekreterare.

att landsmötet beslutar att välja Åsa Härkegård, Malin Stridh, John Thornander och Oscar Wåglund Söderström till vice förhandlingssekreterare.

att landsmötet beslutar att välja Sune Davidsson, Kajsa Haag, Patrick Joyce, Christian Juliusson, Anders Nordholm, Eleonor Sandahl, Fredric Skälstad och Therese Wallqvister till protokollssekreterare samt Ulf Schyldt till protokollchef.

Landsmötet beslutade

att bifalla Lars Leijonborgs yrkanden.

§3 Val av protokollsjusterare samt rösträknare

Lars Leijonborg yrkade

att landsmötet beslutar att välja Margareta Artéus Thor, Åke Blomqvist, Ann Cathrine Fogelgren, Nicke Grahn, Elver Jonsson, Kristin Lundberg, Leif Sanner och Nanna Tulinius till protokollsjusterare samt rösträknare.

Landsmötet beslutade

att bifalla Lars Leijonborgs yrkande.

§4 Val av beredningsutskott

Lars Leijonborg yrkade

att landsmötet beslutar att välja Jan Björklund som ordförande, Anna Grönlund och respektive utskottsordförande som ledamöter samt Karin Ekdahl som sekreterare.

Landsmötet beslutade

att bifalla Lars Leijonborgs yrkande.

§5 Fråga om landsmötet behörigen utlysts

Biträdande partisekreterare Susann Torgerson redogjorde för stadgarnas bestämmelser om landsmötets sammankallande och de åtgärder som i enlighet därmed vidtagits.

Landsmötet beslutade

att landsmötet behörigen utlysts.

§6 Fastställande av föredragningslista

Landsmötet beslutade

att fastställa förslaget till föredragningslista.

§7 Fastställande av förhandlingsordning

Biträdande partisekreterare Susann Torgerson redogjorde för partistyrelsens förslag till förhandlingsordning, inklusive att beslut i ärenden då mer än ett yrkande föreligger inte kan fattas efter kl. 23.00.

I debatten yttrade sig Britt-Marie Lövgren, Lennart Rydberg, Elver Jonsson, Jan Björklund, Tobias Krantz och Lars Leijonborg.

Lennart Rydberg yrkade

att landsmötet beslutar att införa lika taltid om 3 minuter för alla, oavsett om man är ombud, tillhör partistyrelsen eller är medlem.

att under förutsättning att yrkande 1 faller, förhandlingsordningen granskas av organisationsutskottet.

Britt-Marie Lövgren yrkade

att kl. 01.00 införs som den tid efter vilken beslut i ärenden då mer än ett yrkande föreligger inte kan fattas.

Landsmötet beslutade

att bifalla Britt-Marie Lövgrens yrkande beträffande kl. 01.00 som den tid efter vilken beslut i ärenden då mer än ett yrkande föreligger inte kan fattas.

att med röstsiffrorna 95 mot 35 att avslå Lennart Rydbergs yrkanden beträffande taltider.

atti övrigt bifalla partistyrelsens förslag till förhandlingsordning.

§8 Fråga om tillsättande av utskott samt nominering och val till dessa

Susann Torgerson föredrog förslaget till utskottsindelning.

Landsmötet beslutade

att fastställa utskottsindelningen enligt bilaga.

§9 Ajournering

Landsmötet beslutade

att ajournera förhandlingarna till den 7/11 kl. 09.00.

Förhandlingarna ajournerades kl. 13.29.

Pass 2, 7/11 kl. 10.10 – 12.00

§10 Förhandlingarna återupptogs av Helen Odenjung kl. 10.23

§11 Justerare och rösträknare

Till justerare och rösträknare valdes Ann Catrine Fogelgren, Åke Blomqvist, Kristin Lundberg och Nanna Tulinius.

§12 Allmänpolitisk debatt

I debatten yttrade sig Helena Bargholtz, Fredrik Malm, Erik Ullenhag, Esse Pettersson, Gösta Frödin, Ismail Kamil, Birgitta Rydberg, Anne-Marie Ekström, NilsIngmar Thorell, Madelene Sjöstedt, Britt-Marie Lövgren, Tobias krantz, Anita Brodén, Birgitta Ohlsson, Carl B Hamilton, Lennart Rohdin, Gunnar André, Johnny Munkhammar, Karin Pilsäter, Olle Schmidt, Erik Lindborg, Lennart Gabrielsson, Jonas Andersson, Sverker Thorén, Gabriel Romanus, Lisbeth Lindberg, Maria Åsenius, Elver Jonsson, Veronika Hedenmark.

Den allmänpolitiska debatten bordlades kl. 11.48

§13 Anförande av ELDR:s gruppleddare

ELDR:s gruppleddare Graham Watson höll ett hälsningsanförande.

§14 Ajournering

Landsmötet beslutade

att ajournera förhandlingarna till kl. 13.00

Förhandlingarna ajournerades kl. 12.07

Pass 3, 7/11 kl. 13.00 – 14.40

§15 Förhandlingarna återupptogs av Jonas Andersson kl. 13.00

§16 Dagordning för förhandlingspasset

Landsmötet beslutade

att fastställa dagordningen för förhandlingspasset i enlighet med mötespresidiets förslag

§17 Justerare och rösträknare

Till justerare och rösträknare valdes Nicke Grahn, Margareta Artéus Thor, Leif Sanner och Elver Jonsson.

§18 PS förslag till allmänpolitiska riktlinjer

I debatten yttrade sig Runar Patriksson, Nyamko Sabuni, Ana Maria Narti, Niklas Berglund, Katarina Aspenberg, Jan-Erik Brohede, Miriam Nordfors, Björn Ljung, Jarl Strömbeck, Martin Andreasson, Cecilia Wikström, Britt-Marie Lövgren, Ann-Cathrine André, Henrik Andersson, Christer Nylander, Esse Petersson, Johan Pehrson och Nils Ingmar Thorell.

Partistyrelsen hade yrkat

att landsmötet beslutar att anta partistyrelsens förslag till allmänpolitiska riktlinjer

Reservation 1 i partistyrelsen angående allmänpolitiska riktlinjer

”Sverige har under alldeles för lång tid varit dominerat av socialdemokraterna. Detta har lett till att andra partier drabbats av alltför dåligt självförtroende och ständigt definierar sig i förhållande till socialdemokraterna. Folkpartiet ska ta makten för att förändra Sverige i liberal riktning, inte enbart för att vi vill bli av med socialdemokraterna. Jag anser därför att rubriken på de allmänpolitiska riktlinjerna borde ha lytt: ’Folkpartiet kan ta makten’.”
Erik Ullenhag

Utskottet hade yrkat

- att** rubriken på de allmänpolitiska riktlinjerna ska lyda: ”Folkpartiet liberalerna kan ta makten och utmana socialdemokraterna”
- att** andra stycket, sidan 5 ska lyda:
”Valförlusten 1994 innebar dramatiska förändringar. Bengt Westerberg avgick som partiledare. Partiet

stängde också i praktiken dörren till organiserad samverkan med socialdemokraterna. Det innebar att partiets roll i svensk politik förändrades. Därefter valde vi bort kortsiktigt inflytande för att uppnå något vi bedömde viktigare för Sverige, nämligen ett regimskifte med förutsättningar att åstadkomma en djupgående liberal förnyelse av Sverige.”

- att** lägga till en mening i fjärde stycket på sidan 8, efter ”...starkt och trovärdigt alternativ.”, som lyder:

”Folkpartiet liberalernas målsättning är att genomföra en socialliberal politik.”

- att** första meningen i sista stycket på sidan 8 ska lyda:

”Den som vinner mittfältet kontrollerar svensk politik.”

- att** andra meningen i andra stycket på sidan 9 ska lyda:

”Med ett starkt folkparti står det klart att alternativet till socialdemokratien inte är nedrustning av vård och skola.”

- att** i övrigt bifalla partistyrelsens förslag till allmänpolitiska riktlinjer.

Reservation 1 i utskottet

”Jag reserverar mig för att meningen om ’blå-grönt alternativ’ i fjärde stycket på sidan 8 ska strykas.”
Henrik Andersson

Esse Petersson yrkade

att landsmötet skulle besluta att de allmänpolitiska riktlinjerna skulle ges rubriken ”Folkpartiet liberalerna utmanar socialdemokraterna om makten”

Henrik Andersson yrkade

att meningen i fjärde stycket på sidan 8 om ”blå-grönt alternativ” ska strykas.

Landsmötet beslutade

- att** bifalla utskottets yrkande 1
att avslå Esse Peterssons yrkande
att avslå Henrik Anderssons yrkande

§19 Motion A4-A10

I debatten yttrade sig Britt-Marie Lövgren, Ann-Cathrine André, Mark Klamberg, Nina Larsson, Jan Wahlin, Carl B Hamilton, Henrik Andersson, och Christian Löwendahl.

§20 Streck i debatten

Landsmötet beslutade

att bifalla Jonas Anderssons yrkande om streck i debatten.

§21 Motion A4-A10

I debatten yttrade sig Maria Wallhager, Nyamko Sabuni, Jarl Strömbäck, Lars Lundqvist, Gösta Frödin, Nils Ingmar Thorell, Inger Hilmansson, Jan Björklund, Britt-Marie Lövgren, Lennart Rydberg, Fredrik Malm, Jan-Erik Brohede, Erik Ullenhag, Kira Repka, Christian Löwendahl, Ann-Cathrine André, Birgitta Rydberg, Gabriel Romanus, Esse Petersson, Gunnar Nordmark och Carl B Hamilton.

Partistyrelsen hade yrkat

1. **att** motion A4 anses besvarad
2. **att** motion A5 bifalles
3. **att** motion A6 bifalles
4. **att** motion A7 avslås
5. **att** motion A8 avslås
6. **att** motion A9 avslås
7. **att** motion A10 avslås

Reservation 1 i partistyrelsen

”Vi reserverar oss till förmån för motion A9 och dess förslag om namnbyte till ’Liberalerna’”.
Carl B Hamilton, Marianne Beyer

Utskottet hade yrkat

3. **att** bifalla partistyrelsens yrkanden

Reservation 3 i utskottet

”Vi reserverar oss till förmån för partistyrelsens reserveringar, det vill säga att motion A9 bifalles.”
Christina Andersson, Nina Larsson, Nicklas Norgren

Reservation 4 i utskottet

”Jag reserverar mig till förmån för att motion A7 om ’Liberala folkpartiet’ bifalles.”
Erik Lundström

Jarl Strömbäck yrkade

att landsmötet skulle bifalla motion A7

Christian Löwendahl yrkade

att landsmötet skulle bifalla motion A8

Nina Larsson och Johan Britz yrkade

att landsmötet skulle bifalla motion A9

Henrik Andersson yrkade

att landsmötet skulle bifalla motion A10

Partistyrelsen yrkade

att landsmötet skulle besluta att partiet i marknadsföringen utåt oftare använder hela partinamnet Folkpartiet Liberalerna

Landsmötet beslutade

1. **att** bifalla utskottets yrkande 3
2. **att** avslå Jarl Strömbäcks yrkande
3. **att** avslå Christian Löwendahls yrkande
4. **att** avslå Nina Larssons och Johan Britz yrkande
5. **att** bifalla partistyrelsens tilläggsyrkande.

§22 Dechargeutskottets betänkande

Dechargeutskottets ordförande Anders Bjurström föredrog dechargeutskottets betänkande.

I debatten yttrade sig Sara Svanström och Susanne Torgersson.

Landsmötet beslutade

att lägga dechargeutskottets betänkande till handlingarna.

§23 Rapport från riksdagsgruppen

Bo Könberg föredrog riksdagsgruppens rapport.

§24 Revisorernas berättelse

Hans Torkelsson föredrog revisorernas berättelse.

§25 Fråga om ansvarsfrihet

Dechargeutskottet hade yrkat

att landsmötet beviljar ansvarsfrihet i de avseenden dechargeutskottet haft att beakta för tiden från föregående landsmötet till dags dato.

Revisorerna hade yrkat

att landsmötet beviljar partistyrelsen ansvarsfrihet för 2001 och 2002.

Landsmötet beslutade

att bifalla revisorernas och dechargeutskottets yrkanden och därmed bevilja partistyrelsen ansvarsfrihet.

§26 Val av partiordförande

Valberedningens ordförande Lennart Olsson nominerade Lars Leijonborg till partiordförande.

Landsmötet beslutade

att enhälligt omvälja Lars Leijonborg till partiordförande.

§27 Val av 1: e vice partiordförande

Valberedningens ordförande Lennart Olsson nominerade Jan Björklund till förste vice partiordförande.

Landsmötet beslutade

att enhälligt omvälja Jan Björklund till förste vice partiordförande.

§28 Val av 2: e vice partiordförande

Valberedningens ordförande Lennart Olsson nominerade Marit Paulsen till andre vice partiordförande.

Landsmötet beslutade

att enhälligt omvälja Marit Paulsen till andra vice partiordförande.

§29 Ajournering

Landsmötet beslutade

att ajournera förhandlingarna till kl. 15.10

Förhandlingarna ajournerades kl. 14.40

Pass 4, 7/11 kl. 15.10 – 18.40

§30 Förhandlingarna återupptogs av Helene Odenjung kl. 15.10

§31 Dagordning för förhandlingspasset

Landsmötet beslutade

att fastställa dagordningen för förhandlingspasset i enlighet med mötespresidiets förslag

§32 Justerare och rösträknare

Till justerare tillika rösträknare utsågs Ann Catrine Fogelgren, Åke Blomqvist, Kristin Lundberg och Nanna Tulinius

§33 Motion B1 – B12

I debatten yttrade sig Ulf Nilsson, Gunnar Nordmark, Anita Brodén, Johan Strandberg, Mats Siljebrand, Hans Backman, Britt Hallgren, Ann-Cathrin Larsson, Johan Britz, Birgitta Ohlsson, Axel Darvik, Anders Ekegren, Katarina Aspenberg, Mikael Jansson, Ulf Nilsson, Jarl Strömbäck, Nina Larsson, Sten Jonsson, Kristin Lundberg, Karin Pilsäter, Ann-Cathrine André, Monia Sturén, Britt-Marie Lövgren, Cecilia Wigström, Bengt Olsson, Nils Aronson, Nicke Grahn, Bodil Ericsson, Christer Berggren och Jan Björklund.

Partistyrelsen hade yrkat

1. **att** motion B1, yrkandena 1 och 3, avslås,
2. **att** motion B1, yrkande 2, anses besvarat med partistyrelsens yttrande,
3. **att** motion B2 anses besvarad med partistyrelsens yttrande,
4. **att** motion B3 anses besvarad med partistyrelsens yttrande,
5. **att** motion B4 anses besvarad med partistyrelsens yttrande,
6. **att** motion B5 anses besvarad med partistyrelsens yttrande,
7. **att** motion B6 anses besvarad med partistyrelsens yttrande,
8. **att** motion B7 anses besvarad med partistyrelsens yttrande,
9. **att** motion B8 anses besvarad med partistyrelsens yttrande,
10. **att** motion B9 anses besvarad med partistyrelsens yttrande,

11. **att** motion B10, yrkandena 1 och 3, anses besvarad med partistyrelsens yttrande,
12. **att** motion B10, yrkande 2 avslås,
13. **att** motion B11 anses besvarad med partistyrelsens yttrande,
14. **att** motion B12 anses besvarad med partistyrelsens yttrande.

Utskottet hade yrkat

1. **att** motion B8 skall anses besvarad med följande yttrande:

”Motion B8 yrkar att friskolorna ska vara fria att använda sig av de utvärderingsmetoder som de finner lämpliga och passar med deras pedagogiska profil.

Betygens uppgift är dels att visa om en elev uppnått de mål som kursplanerna föreskriver för att bli godkänd, dels att bedöma kvaliteten på elevernas kunskap. Att ha tydliga mål för vad eleverna ska lära sig är mycket viktigt för att behålla en stadga i en annars ganska fritt skolsystem med stor valfrihet och många skolhuvudmän. Det är därför viktigt att metodisk och pedagogisk frihet inte äventyrar de kunskapsmål som finns för skolsystemet

Utskottet är positivt inställt till att fristående skolor i dagens system även ska vara friare att utvärdera elevernas resultat på andra sätt än den kommunala skolan. Målen för utbildningen ska dock vara desamma och elevernas behörighet tills vidare studier får inte äventyras.

Enligt nuvarande lagstiftning får fristående grundskolor välja mellan att sätta betyg enligt samma typ som den kommunala skolan, andra betyg eller att avstå från betygsättning. Skollagskommittén föreslår, i full enighet, att den nya skollagen å dessa punkter skall innehålla samma regler som den tidigare skollagen. Friskolorna har inte på dessa punkter framfört synpunkter att dagens regler skulle vara begränsande.

Ett förbud föreligger dock mot att sätta betyg före årskurs åtta. Enligt utskottets mening bör detta förbud upphävas. På samma sätt som en friskola har frihet att avgöra att betyg inte alls ska sättas i grundskolan, bör den ha frihet att sätta betyg väsentligt tidigare under grundskoletiden. Därmed bör motion B8 anses besvarad.

För framtiden är det dock viktigt att folkpartiet tar ställning till principer som ska gälla för möjliga likheter och olikheter i regelsystemet för kommunala och fristående skolor, t ex vad gäller betyg och utvärdering.”

2. **att** landsmötet uppdrar åt partistyrelsen att formulera en tydligare linje i enlighet med utskottets yttrande över motion B8

3. **att** motion B9 skall anses besvarad med följande yttrande:

”Utskottet ser positivt på motionärens förslag att ge gymnasieelever möjlighet att läsa upp betyg under pågående utbildning. Utskottet anser därför att möjligheten till särskild prövning ska finnas för en elev under pågående utbildning.”

4. **att** folkpartiets partiprogram på sidan 5, slutet av stycke 8, ”Efter avslutad kurs skall eleverna få betyg.” kompletteras med ”Möjlighet att läsa upp betyg ska införas för alla elever.”
5. **att** i övrigt bifalla partistyrelsens yrkanden

Reservation 1 i utskottet

”Rätten att starta och fritt välja friskola är inskriven i skollagen. Därmed bör även rätten till kostnadsfri skolskjuts till/från friskola vara det. Först då uppnås lika villkor för eleverna. Motion B4 bör således bifallas.”

Johan Britz

Reservation 2 i utskottet

”Utbildningsutskottet har beslutat att följa partistyrelsens förslag att anse motionen besvarad. Mot bakgrund av att partistyrelsen vill få till stånd en ändring av skollagen – att de elever som väljer andra skolor (kommunala eller friskolor), ska få ett skolskjutsstöd motsvarande det stöd de skulle ha fått i basplaceringskolan – så anser jag att motionen delvis ska bifallas.

Mitt förslag till beslut:

att landsmötet delvis bifaller motionen B4, enligt partistyrelsens motivering.

att landsmötet uttalar: ”Rätten att starta och fritt välja friskola är inskriven i skollagen. Därmed bör även rätten till kostnadsfri skolskjuts till/från friskola vara det. Först då uppnås lika villkor för eleverna.”

Mats Siljebrand

Johan Strandberg yrkade

att landsmötet skulle bifalla motion B1.

Birgitta Ohlsson, Nina Larsson och Monia Sturén yrkade

att landsmötet skulle bifalla motion B2.

Karin Pilsäter och partistyrelsen yrkade

att förskolläro- och fortbildning ges ett genusperspektiv och metoder för hur den pedagogiska verksamheten kan ges en jämställdhetsprofil.

Jarl Strömbäck yrkade

att landsmötet skulle bifalla motion B3.

Johan Britz yrkade

att landsmötet skulle bifalla motion B4.

Mats Siljebrand yrkade

att landsmötet i den meningen skulle bifalla motionen B4, att landsmötet uttalar att kommunallagen ändras så att elever som väljer annan skola än basplaceringsskolan, behåller det skolskjutsstöd de hade haft rätt till om de gått i basplaceringsskolan.

Anita Brodén och Britt Hallgren yrkade

att landsmötet skulle bifalla motion B7.

Axel Darvik yrkade

att landsmötet skulle bifalla motion B8.

Bengt Olsson yrkade

att landsmötet skulle anse motion B9 besvarad.

Nils Aronson yrkade

att landsmötet skulle bifalla motion B12.

Landsmötet beslutade

1. **att** hänskjuta motion B12 till beredningsutskottet,
2. **att** avslå Johan Strandbergs yrkande,
3. **att** avslå Birgitta Ohlssons, Monia Sturéns och Nina Larssons yrkande,
4. **att** bifalla Karin Pilsäters och partistyrelsens yrkande,
5. **att** avslå Jarl Strömbäcks yrkande,
6. **att** avslå Johan Britz yrkande,
7. **att** avslå Mats Siljebrands yrkande,
8. **att** avslå Anita Brodéns och Britt Hallgrens yrkande,
9. **att** avslå Axel Darviks yrkande,
10. **att** avslå Bengt Olssons yrkande,
11. **att** i övrigt bifalla utskottets yrkanden.

§34 Reservationer

Vi reserverar oss till förmån för motionärernas yrkande om bifall motion B2.

Ann-Cathrin Larsson, Christopher Jansson

Jag reserverar mig mot beslutet att inte bifalla reservation 2 i utskottets yttrande över motion B4 från Mats Siljebrand

Ann-Cathrin Larsson

Vi reserverar oss till förmån för motion B7 för att tydliggöra att skriftliga omdömen fortsättningsvis skall vara frivilliga.

Anita Brodén, Britt Hallgren

§35 Motion B13- B14

Partistyrelsen hade yrkat

att motion B13 bifalls,

att motion B14 anses besvarad med partistyrelsens yttrande.

Utskottet hade yrkat

att motion B13 skall anses besvarad med följande yttrande

”Utskottet delar motionärens uppfattning att studiemedel ska ges till de studenter som påbörjar eftergymnasiala studier innan 18-års ålder.

För studier på universitet, högskola, på eftergymnasial nivå i övrigt eller på högskolans basår finns det dock enligt nuvarande lagstiftning ingen nedre åldersgräns för att få studiemedel.”

att i övrigt bifalla partistyrelsens yrkanden

Landsmötet beslutade

att bifalla utskottets yrkanden

§36 Motion B15- B19

I debatten yttrade sig Ulf Nilsson, Ana Maria Narti, Håkan Lindh, Lennart Kollmats, Nicke Grahn, Gunnar Nordmark, Lennart Rhodin och Yvonne Ångström.

Partistyrelsen hade yrkat:

1. **att** motion B15 anses besvarad med partistyrelsens yttrande,
2. **att** motion B16 anses besvarad med partistyrelsens yttrande,
3. **att** motion B17 avslås,
4. **att** landsmötet uttalar att ”Riksteaterns resurser ska inte omfördelas till regionerna ”,
5. **att** motion B18 anses besvarad,
6. **att** motion B19 anses besvarad med partistyrelsens yttrande.

Utskottet hade yrkat:

att motion B18 skall anses besvarad med följande yttrande

”Riksteaterns verksamhet är viktig för teaterkulturen över hela landet. Dock varken kan eller bör landsmötet binda riksdagsgruppen genom så specifika budgetdirektiv som partistyrelsens och motionärens yrkanden förutsätter. Riksdagsgruppen fattar beslut om budgetalternativ utifrån landsmötets politiska beslut med hänsyn till sådana prioriteringar och faktorer som är föränderliga och kan därför inte detaljstyras av landsmötet.”

att i övrigt bifalla partistyrelsens yrkanden

Partistyrelsen yrkade i debatten

att landsmötet ska bifalla partistyrelsens yrkande 4

Landsmötet beslutade

att avslå utskottets yrkande 1

att bifalla partistyrelsens yrkande 4 att uttala att ”Riksteaterns resurser ska inte omfördelas till regionerna ”,

att i övrigt bifalla utskottets yrkanden.

§37 Motion G1 – G4

I debatten yttrande sig Maria Åsenius, Kira Repka, Stella Fare, Cecilia Wigström, Håkan Jonsson, Mikael Trolin, Jan Wahlin, Rebecca David, Olle Schmidt, Cecilia Malmström, Yvonne Stein, Tobias Krantz, Michael Helmersson, Nicke Grahn, Jarl Strömbeck, Charlotte Klötz, Carl B Hamilton och Hadars Cars

Partistyrelsen hade yrkat:

1. **att** motion G1 avslås
2. **att** motion G2, yrkande 1, anses besvarad
3. **att** motion G2, yrkande 2, anses besvarad
4. **att** motion G3, yrkande 1, anses besvarad
5. **att** motion G3, yrkande 2 avslås
6. **att** motion G4 avslås

Utskottet hade yrkat:

att bifalla partistyrelsens yrkanden

Reservation 1 i utskottet

Vi reserverar oss till förmån för att motion G3, yrkande 2, ska bifallas

Kira Repka, Gunnar Irén, Christopher Jansson

Jan Wahlin och Rebecca David yrkade:

att landsmötet uttalar sig positivt till att esperanto utvecklas inom EU-länderna och övriga världen.

att landsmötet uttalar att esperanto bör bli ett frivilligt andra och tredje språk i grund- och gymnasieskolan.

Kira Repka och Jan Wahlin yrkade:

att landsmötet bifaller yrkande 2 i enlighet med utskottsreservanterna.

Landsmötet beslutade:

att bifalla utskottets yrkanden.

§38 Bordläggning

Landsmötet beslutade:

att ärende 8-13 på dagordningen bordlades.

§39 Nomineringar till partistyrelsen

Lennart Olsson föredrog valberedningens förslag till partistyrelse:

Ann-Cathrine André, Skeppshult
Martin Andreasson, Stockholm
Jan Ertsborn, Falkenberg
Anna Grönlund, Luleå
Carl B Hamilton, Täby
Lena Isaksson, Umeå
Claes Jägevall, Tibro
Lena Kagart Andersson
Bo Könberg, Stockholm
Håkan Lindh, Skellefteå
Cecilia Malmström, Göteborg
Gunnar Nordmark, Växjö
Helene Odenljung, Göteborg
Johan Pehrson, Örebro
Karin Pilsäter, Tullinge
Iva P Rygggeståhl, Malmö
Birgitta Rydberg, Stockholm
Nyamko Sabuni, Stockholm
Olle Schmidt, Malmö
Erik Ullenhag, Uppsala
Paula Werenfels Röttorp, Stockholm

Jan-Erik Brohede nominerade Anna Ågerfalk, Örebro

Runar Patriksson nominerade Lennart Rohdin, Norrtälje

Nils Ingmar Thorell nominerade Erik Lindborg, Karlskrona

Lars-Erik Holm nominerade Pierre Edström

Jarl Strömbeck nominerade Lars Persson, Sundsvall

Nomineringarna avslutades

§40 Ajournering

Landsmötet beslutade

att ajournera förhandlingarna till den 8/11 kl. 09.00.

Förhandlingarna ajournerades kl. 18.40

Pass 5, 8/11 kl. 09:00-12:00

§41 Förhandlingarna återupptogs av Jonas Andersson kl. 09:00.

§42 Dagordning för förhandlingspasset

Landsmötet beslutade

att bifalla presidietts förslag om att punkt 12 på dagordningen skulle behandlas före punkt 11 och att godkänna dagordningen för förhandlingspasset med denna justering

§43 Val av justeringspersoner och rösträknare för förhandlingspasset

Landsmötet beslutade

att till justeringspersoner välja Nicke Grahn, Elver Jonsson, Leif Sanner och Margareta Artéus Thor

att till rösträknare välja Åke Blomqvist, Ann Catrine Fogelgren, Kristin Lundberg och Nanna Tulinius

§44 Val av partistyrelse

I debatten yttrade sig Lennart Olsson å valberedningens vägnar.

§45 Streck i debatten

Landsmötet beslutade

att bifalla yrkande från mötesordföranden om streck i debatten.

§46 Val av partistyrelse

I debatten yttrade sig Bijan Fahimi, Inger Gustafsson, Elver Jonsson, Lennart Rydberg, Lars-Gerhard Westberg, Allan Widman, Leif Sanner, Britt-Marie Lövgren, Cecilia Carpelan, Christina Andersson, Yvonne Ångström, Esse Pettersson, Maria Lundqvist Brömster, Christer Nylander, Nils-Ingemar Thorell, Jan-Erik Brohede, Tobias Krantz, Heli Berg, Lennart Kollmats, Carin Melin, Emanuel Norén, Maria Wallhager, Runar Patriksson, Karl-Gustav Bynke, Ing-Marie Larsson, Marit Paulsen, Marita Aronsson, Mikael Jansson, Lars-Erik Holm, Nils Fransson, Fredrik Malm, Björn Ljung, Ann Cathrine Fogelgren, Cecilia Wigström, Anders Ekegren, Kristin Lundberg, Axel Darvik, Jarl Strömbäck och Jens Sandström.

Val av partistyrelse förrättades.

§47 Anförande av Johan Pehrson

§48 Utskottets yrkande 1 över PS-förslag 5 avsnitt 1 – 2, samt motion D52 – D53, PS-yrkande 10 – 11.

I debatten yttrade sig Lennart Gabrielsson, Jan Ertsborn, Ulf Friddebäck, Hans-Peter Paulsen, Lotta Edholm, Mikael Trolin, Minna Klintz, Marit Paulsen, Ana Maria Narti, Erik Ullenhag, Staffan Werme, Kerstin Lindroos, Jarl Strömbäck, Madeleine Sjöstedt, Fredrik Malm, Hans Lindblad, Lars Lundqvist, Mesud Shakely, Nina Lundström, Håkan Emsgård, Claes Jägevall, Cecilia Wikström, Jan Ertsborn, Maria Winberg, Inger Gustavsson, Anita Brodén, Maria Åsenius, Nyamko Sabuni, Lena Isaksson, Fatima Nur, Rafael Zawilinski.

Partistyrelsen hade yrkat

1. **att** landsmötet bifaller motion D52
2. **att** landsmötet anser motion D53 besvarad
3. **att** landsmötet bifaller PS-förslag 5 avsnitt 1 – 2.

Utskottet hade yrkat

1. **att** som första punkt i PS-förslag 5 införa följande text:

”Ingen människa föds kriminell

Ingen människa föds till att bli kriminell. Vi formas som individer i ett socialt samspel med vår omgivning. Varje gång samhället tvingas att utdöma straff mot en av sina medborgare är ett misslyckande. Men lösningarna för att bekämpa brottsligheten är aldrig enkla. Tydlighet mot brott måste alltid förenas med en insikt om och målmedvetenhet att bekämpa brottslighetens sociala orsaker. I grund och botten krävs en aktiv politik för jämlikhet och lika förutsättningar för att ge alla individer en bra start i livet.

Genom att forma en skola som ger kunskap, stöd och chanser åt alla, en medveten politik för arbete och egenmakt, en aktiv socialpolitik och betoning av det egna ansvaret kan grunden läggas för ett samhälle där fler individer får en bra start i livet. Barn och ungdomar med utsatta hemförhållanden löper ofta större risk att falla in i kriminalitet, därför måste stödet till dessa barn och ungdomar garanteras i varje kommun, skola och förskola.

Ett samhälle som förlorar den sociala blicken och förståelsen för hur dåliga uppväxtvillkor, utanförskap och utsatthet skapar otrygghet och brottslighet kommer att misslyckas med uppdraget att upprätthålla ett rättssamhälle och en legitimitet för rättssystemet.”

2. **att** till punkt 26 foga följande text: ”Brottsoffret skall ha rätt att så långt möjligt mötas inom t ex polis och sjukvård av kvinnlig respektive manlig personal om så önskas.”

3. **att** till punkt 32 foga följande text: ”Små kommuner som kan ha svårigheter att upprätthålla kompetens på dessa områden kan med fördel söka samarbete med närliggande kommuner.”

4. **att** bifalla partistyrelsens yrkanden i övrigt.

Minna Klintz yrkade

att följande nytt stycke förs in mellan stycke 3 och 4 med följande lydelse:

”Gällande lagar skall följas av alla, även av makthavare och beslutsfattare. En viktig del av rättssäkerhetstanken är därför att individen skall skyddas från övergrepp av staten. Den rätt till domstolsprövning som individer har av politiskt fattade beslut är betydelsefull och viktig. Det har skett en positiv utveckling inom förvaltningsrättens område vilket har medfört att allt fler politiska beslut kan överprövas av förvaltningsdomstol istället för myndighet.”

Staffan Werme yrkade

att orden ”om det överhuvudtaget är möjligt” stryks ur stycke 9.

Kerstin Lindroos yrkade

att sista meningen under stycke 32 ändras till följande:

”Kostnaderna till följd av det ansvar samhället har för stödet till brottsoffer skall istället finansieras av staten.”

Partistyrelsen yrkade

att landsmötet bifaller Minna Klintz och Staffan Wermes båda yrkanden.

Landsmötet beslutade

att bifalla Minna Klintz tilläggsyrkande

att bifalla Staffan Wermes yrkande

att avslå Kerstin Lindroos yrkande

att i övrigt bifalla utskottets yrkanden.

§49 Ajournering

Landsmötet beslutade

att ajournera förhandlingarna till kl. 13.30.

Förhandlingarna ajournerades kl. 11.52.

Pass 6, 8/11 kl. 13.30 – 18.05

§50 Förhandlingarna återupptogs av Jonas Andersson kl 13.30

§51 Dagordning för förhandlingspasset

Landsmötespresidiet yrkade att förhandlingarna skulle fortsätta med ärendena från dagordningen till förhandlingspass 5 tills dessa klarats av, därefter skulle ärendena på dagordningen till förhandlingspass 6 tas upp till behandling.

Landsmötet beslutade

att bifalla landsmötespresidiets förslag

§52 Val av justerare och rösträknare

Till justerare tillika rösträknare valdes Nicke Grahn, Margareta Artéus Thor, Leif Sanner och Elver Jonsson.

§53 Val av partistyrrelse

Ordföranden presenterade resultatet av valet till partistyrrelsen. 173 röstsedlar hade avgivits, varav en blank.

Valet hade utfallit sålunda

Valda: Cecilia Malmström, 167, Johan Pehrson, 164, Helene Odenjung, 162, Olle Schmidt, 160, Nyamko Sabuni, 159, Erik Ullenhag, 158, Anna Grönlund, 156, Iva Parizkova Ryggeståhl, 153, Birgitta Rydberg 153, Håkan Lindh, 152, Karin Pilsäter, 152, Lena Isaksson, 151, Paula Werenfels Röttorp, 150, Ann-Cathrine André, 149, Martin Andreasson, 142, Carl B Hamilton, 142, Claes Jägevall, 137, Bo Könberg, 137, Jan Ertsborn, 13, Lena Kagart Andersson, 121, Gunnar Nordmark, 121.

Ej valda: Lennart Rohdin, 61, Erik Lindborg, 32, Anna Ågerfalk, 29, Lars Persson, 27, Pierre Edström, 17.

§54 PS-förslag 5 avsnitt 3, samt motion D34 – D39

I debatten yttrade sig: Lennart Gabrielsson, Lennart Rydberg.

§55 Skärpt tidsbegränsning

Landsmötespresidiet yrkade att skärpt tidsbegränsning ska tillämpas under resterande behandling av förslaget till rättspolitiskt program, med 2 minuter i första inlägg, 1 minut i andra inlägg och replik för ombud, samt 1,5 minuter i första inlägg, 1 minut i andra inlägg och replik för icke ombud.

Landsmötet beslutade

att bifalla landsmötespresidiets förslag

§56 PS-förslag 5 avsnitt 3, samt motion D34 – D39,

I debatten yttrade sig: Roland Karlsson, Carin Melin, Tommy Lundkvist, Ulf Fridebäck, Runar Patricksson, Maria Wallhager, Anders Ekegren, Hans-Petter Paulsen, Lars Lundqvist, Caj-Åke Andersson, Johan Pehrson och Birgitta Rydberg.

Partistyrrelsen hade yrkat

1. **att** landsmötet måtte anta partistyrrelsens förslag till rättspolitiskt program, avsnitt 3
2. **att** motion D34 avslås
3. **att** motion D35 avslås
4. **att** motion D36 avslås
5. **att** motion D37 anses besvarad
6. **att** motion D38 anses besvarad
7. **att** motion D39 anses besvarad

Reservation 1 i partistyrrelsen

Jag yrkar att det införs en ny punkt efter stycke 106: Inrätta en kommunal polis, och reserverar mig till förmån för detta tillägg samt att följande text införs:

Under rubriken En polis i medborgarnas tjänst Tillägg (nytt stycke efter stycke 67):

”Polisväsendet är i kris och av närpolisen återstår snart bara spillror. De rådande bristerna skulle aldrig ha blivit så stora om den vanliga polisen stod närmare det samhälle den har att skydda. Därför bör kommunerna överta ansvaret för ordningspolisen och närpolisen.”

Under rubriken Minska omorganisationerna

Tillägg (ny underrubrik och nytt stycke efter stycke 83):

”Inrätta kommunala poliser”

”Lokal polis finns i de flesta länder. Det är snarast Sverige som utgör ett undantag med ett sedan 1960-talet oerhört centralstyrt polisväsen. Bristen på lokalt inflytande är närmast fullständig. Lokal polis skulle göra det lättare att få till stånd den samverkan med verksamhet dygnet runt som inte minst i glesbygd kommer att bli nödvändig för att upprätthålla rimlig

service vid alla tider. Därför bör kommunerna överta ordningspolis- och närpolisverksamhet. De medel staten idag förfogar över ska fördelas till kommunerna. Den lokala polisen ska ha föreskriven polisutbildning och de befogenheter polisen har idag.”

Birgitta Rydberg

Reservation 2 i partistyrelsen

”Lokal polis finns i de flesta länder. Sverige har ett oerhört centralstyrt polisväsen med i det närmaste total brist på lokalt inflytande. Lokal polis skulle underlätta att få till stånd samverkan med verksamhet dygnet runt som inte minst i glesbygd kommer att bli nödvändigt för att upprätthålla rimlig service vid alla tider. Därför bör kommunerna överta ordningspolis- och närpolisverksamhet. De medel staten förfogar över idag ska överföras till kommunerna. Den lokala polisen ska ha föreskriven polisutbildning och de befogenheter polisen har idag. Jag anser att motionerna D34, D35 och D36 bör bifallas.”

Birgitta Rydberg

Utskottet hade yrkat

att i stycke 79 infoga orden ” med nolltolerans” före orden ”i New York”.

att till stycke 88 foga följande text: ”De regionala polisstyrelserna skall garanteras ett inflytande över tillsättandet av regionala och lokala chefer.”.

att till stycke 100, första stycket, foga följande text: ”, exempelvis vad gäller kön och etnisk bakgrund.”.

att efter stycke 100, såsom ett nytt stycke, infoga följande text: ”Personer som inte respekterar grundläggande mänskliga rättigheter och demokratiska värderingar skall inte få påbörja eller slutföra polisutbildning.”

att bifalla partistyrelsens yrkanden i övrigt.

Reservation 1 i utskottet

Jag reserverar mig till förmån för reservation 1 i partistyrelsen av Birgitta Rydberg.

Lennart Rydberg.

Roland Karlsson yrkade

att landsmötet bifaller motionerna D34, D35 och D36

Birgitta Rydberg yrkade

att landsmötet bifaller reservation 1 i partistyrelsen och reservation 1 i utskottet

Tommy Lundkvist yrkade

att arbetstiden för poliser i yttre tjänst i huvudsak ska förläggas till den tid som brottsligheten är störst

Carin Melin yrkade

att första meningen i stycke 97 och hela stycke 98 stryks

Lars Lundqvist yrkade

att första delen av första meningen i punkt 79 ska lyda:

”Folkpartiet liberalerna här länge hämtat viss inspiration i synen på polisens arbete från det till stora delar framgångsrika arbetet med nolltolerans i New York”

Landsmötet beslutade

1. **att** avslå Roland Karlssons yrkande
2. **att** avslå Birgitta Rydbergs yrkande
3. **att** avslå Lars Lundqvists yrkande
4. **att** avslå Tommy Lundkvists yrkande
5. **att** avslå Carin Melins yrkande
6. **att** bifalla utskottets yrkanden

§57 PS-förslag 5 avsnitt 4 - 5

I debatten yttrade sig Åke Wredén.

Partistyrelsen hade yrkat

att landsmötet måtte anta partistyrelsens förslag till rättspolitiskt program, avsnitt 4 och 5

Åke Wredén yrkade

att stycke 164 och 165 i PS-förslag 5 avslås

Landsmötet beslutade

att bifalla Åke Wredéns yrkande

att i övrigt bifalla partistyrelsens yrkande

§58 PS-förslag 5 avsnitt 6 - 7

I debatten yttrade sig Carin Melin, Gösta Frödin, Cecilia Carpelan, Allan Widman, Staffan Werme, Johan Pehrson, Christina Berlin och Jan Ertsborn.

Partistyrelsen hade yrkat

att landsmötet måtte anta partistyrelsens förslag till rättspolitiskt program, avsnitt 6 och 7

Utskottet hade yrkat

att stryka stycke 190

att stryka stycke 195

att i stycke 246, efter ordet ”våldtäkten”, infoga följande text: ”Det skall krävas synnerliga skäl för att i rätten få ställa frågor om dessa faktorer.”

att i övrigt bifalla partistyrelsens yrkanden

Allan Widman och partistyrelsen yrkade

att utskottet att-sats 3 avslås

Cecilia Carpelan och partistyrelsen yrkade

att följande mening läggs till i stycke 180:

”Om kriminalvården äntligen ska bli framgångsrik i att förhindra återfall i brott krävs istället stora förändringar och ekonomiska insatser.”

Gösta Frödin yrkade

att orden ”får möjlighet att studera” läggs till mellan ”behandling” och ”och hålls sysselsatta” i stycke 187

att första och andra meningen i stycke 187 bryts ut och blir en underrubrik

Carin Melin yrkade

att stycke 227 stryks

Staffan Werme och partistyrelsen yrkade

att ordet ”bör” ersätts med ”ska” i stycke 188

att första meningen i stycke 188 läggs till i stycke 210

Landsmötet beslutade

1. **att** bifalla Allan Widmans och partistyrelsens yrkande
2. **att** bifalla Cecilia Carpelans och partistyrelsens yrkande
3. **att** bifalla Gösta Frödins första yrkande
4. **att** avslås Gösta Frödins andra yrkande
5. **att** avslå Carin Melins yrkande
6. **att** bifalla Staffan Wermes och partistyrelsens båda yrkanden
7. **att** i övrigt bifalla utskottets yrkanden

§59 PS-förslag 5 avsnitt 8, utom stycke 318 - 322, 382, samt motion D43 - D51

I debatten yttrade sig Lennart Gabrielsson, Bo Könberg, Erik Ullenhag, Cecilia Malmström, Linnéa Darell, Helena Bargholtz, Birgitta Ohlsson, Carin Melin och Anita Brodén.

§60 Streck i debatten

Landsmötet beslutade

att bifalla landsmötespresidiets yrkande om streck i debatten

§61 PS-förslag 5 avsnitt 8, utom stycke 318 - 322, 382, samt motion D43 - D51

I debatten yttrade sig Tina Acketoft, Monia Sturén, Hans Lindblad, Birgitta Ohlsson, Staffan Werme, Gunnar Nordmark, Esse Petersson, Ulf Fridébäck, Torkild Strandberg, Fredrik Malm, Hans-Petter Paulsen, Johan Pehrson, Liselott Hagberg, Barbro Kärrstrand, Cecilia Wikström, Jan Ertsborn, Martin Andreasson, Olle Schmidt, Michael Trolin, Madeleine Sjöstedt, Jan Björklund, Håkan Emsgård, Allan Widman, Lena Isaksson, Lennart Gabrielsson, Karin Pilsäter och Åke Wredén.

Partistyrelsen hade yrkat

1. **att** landsmötet måtte anta partistyrelsens förslag till rättspolitiskt program, avsnitt 8, utom styckena 318 – 322 samt 382
2. **att** motion D43 anses besvarad
3. **att** motion D44 bifalles
4. **att** motion D45 anses besvarad
5. **att** motion D46 anses besvarad
6. **att** motion D47 bifalles
7. **att** motion D48 avslås
8. **att** motion D49 anses besvarad
9. **att** motion D50 anses besvarad
10. **att** motion D 51 bör avslås

Reservation 2 angående buggning

Buggning är ett synnerligen stort ingrepp i den personliga integriteten. Resultatet av att tillåta buggning kommer att bli att staten kommer att höra allt vad oskyldiga människor gör och säger; det är nämligen inte bara skyldiga som drabbas av att dolda mikrofoner sätts upp på olika platser. I sammanhanget är det viktigt att notera att alla förslag om buggning hittills stoppats pga att de inte ansågs förenliga med grundläggande rättigheter. Vi reserverar oss alltså mot förslaget att tillåta buggning.

Erik Ullenhag, Bo Könberg, Karin Pilsäter, Cecilia Malmström, Lena Isaksson, Linnéa Darell, Martin Andreasson, Nyamko Sabuni och Barbro Kärrstrand

Särskilt yttrande 1 angående buggning

Jag instämmer i reservation 2 angående buggning.

Fredrik Malm

Särskilt yttrande 2 angående partistyrelsens yttrande över motion D45

Vi anser att landsmötet inte nu bör ta ställning till att förlänga preskriptionstiden utöver de 25 år som nu gäller. Däremot anser vi att det är befogat att en översyn av gällande lagstiftning om preskriptionstider görs.

Bo Könberg, Lena Isaksson och Erik Ullenhag

Utskottet hade yrkade

att till punkt 328 foga följande text: "Idag omfattar hetslagstiftningen hatbrott relaterade till ras, religion och sexuell läggning. Även könsidentitet bör räknas in."

att till punkt 328 foga följande text: "Justitiekanslern ansvarar för åtalsväckande i yttrandefrihetsmål, dit lagen om hets mot folkgrupp hör. Det är centralt att tillämpningen av lagen om hets mot folkgrupp sker i enlighet med lagens intentioner om att skydda utsatta minoriteter, och att tillämpningen inte skiljer sig åt mellan olika sorters hets. Hets mot exempelvis romer, judar eller svarta måste bedömas enligt samma måttstock."

att till punkt 333 foga följande text: "Ett besöksförbud kan omfatta ett större geografiskt område."

att till punkt 334 foga följande text: "Utsatta kvinnor med en stor hotbild bör även kunna få vapenlicens för tårgas."

att bryta ut andra meningen av punkt 377 ("En heltäckande... antalet övervakningskameror) till en ny punkt 378 b.

att bifalla partistyrelsens yrkanden i övrigt.

Reservation 2 i utskottet

Vi reserverar oss mot punkterna 289-292 samt mot punkt 368.

Birgitta Ohlsson, Fredrik Malm och Christina Berlin.

Reservation 3 i utskottet

Vi önskar att Folkpartiet liberalerna tar ställning för att stödja befintlig lagstiftning, det vill säga kriminalisering av sexköparen.

Birgitta Ohlsson och Fredrik Malm.

Åke Wredén yrkade

att landsmötet avslår utskottets båda första yrkanden

Staffan Werme yrkade

att tredje meningen i stycke 278 ersätts med följande:

"Här finns många människor vars rehabilitering är mycket problematisk och utgången ofta osäker."

att ordet "straff" ersätts med "straff / vård" och orden "sitter på anstalt" ersätts med "är omhändertagna" i fjärde meningen i stycke 278

Allan Widman yrkade

att landsmötet skulle bifalla reservation 2 i utskottet

Bo Könberg mfl. yrkade

att landsmötet skulle bifalla reservation 2 i partistyrelsen angående buggning

Birgitta Ohlsson yrkade

att bifalla reservation 3 i utskottet om att stödja den nuvarande sexköpslagen

Tina Acketoft och Liselott Hagberg yrkade

att landsmötet skulle bifalla motion D51

Tommy Lundkvist yrkade

att straffet för grav misshandel av barn utförd av närstående ska skärpas

Erik Ullenhag yrkade

att landsmötet avslår utskottets fjärde yrkande

Helena Bargholtz yrkade

att i folkpartiets fortsatta rättspolitiska arbete befintlig kunskap om sambandet mellan manliga könsroller och våld måste överföras till politisk handling

Carin Melin yrkade:

att punkterna 257, 258 och 261 stryks

Landsmötet beslutade:

1. **att** avslå Carin Melins yrkande
2. **att** avslå Åke Wredéns yrkande
3. **att** bifalla Staffan Werme båda yrkanden
4. **att** med röstsiffrorna 94 mot 78 avslå Allan Widmans, Bo Könbergs mfl. yrkanden
5. **att** bifalla Birgitta Ohlssons yrkande
6. **att** avslå Tina Acketofts och Liselott Hagbergs yrkande
7. **att** bifalla Tommy Lundkvists yrkande
8. **att** avslå Erik Ullenhags yrkande
9. **att** i övrigt bifalla utskottets yrkanden

§62 PS-förslag 5 avsnitt 8, stycke 318 - 322, 382, samt motion D64 – D66 och C15 att-sats 14 - 17, PS-yrkande 1 – 4

I debatten yttrade sig Paula Sellgren.

Partistyrelsen hade yrkat

1. **att** landsmötet måtte anta partistyrelsens förslag till rättspolitiskt program, avsnitt 8, styckena 318 – 322 samt 382
2. **att** motion D64 bifalles
3. **att** motion D65 bör avslås
4. **att** motion D66 anses besvarad
5. **att** motion C15, att-satserna 14 – 17 anses besvarade

Utskottet hade yrkat:

att till punkt 322 foga följande text: ”Ett förbud mot s k ”eftersupning” - det vill säga att man efter en trafikolycka omöjliggör nykterhetskontroll genom att inta alkohol – skall införas.

att anse motion D64 besvarad med vad partistyrelsen anfört

att i övrigt bifalla partistyrelsens yrkanden.

Landsmötet beslutade:

att bifalla utskottet yrkanden.

§63 PS-förslag 5, avsnitt 9

Partistyrelsen hade yrkat:

att landsmötet måtte anta partistyrelsens förslag till rättspolitiskt program, avsnitt 9.

Reservation 3 i partistyrelsen

Jag reserverar mig mot lydelsen i styckena 399 och 404 om ett fördjupande av det polisiära samarbetet inom EU. Förslaget innebär i klartext att ett europeiskt FBI ska inrättas på EU-nivå. Detta kan vara lämpligt på lite längre sikt, men innan nödvändiga demokratiska reformer genomförts av EU-systemet är det tveksamt att ha operativa enheter på EU-nivå.

Erik Ullenhag

Utskottet hade yrkat:

att bifalla partistyrelsens förslag

Landsmötet beslutade:

att bifalla utskottets förslag

§64 Utskottets yrkande 6 om uppdrag till partistyrelsen att utföra redaktionella ändringar

I debatten yttrade sig Staffan Werme, Jan Björklund och Monia Sturén.

Utskottet hade yrkat:

att uppdra åt partistyrelsen att genomföra redaktionella ändringar som synes påkallade samt därvid tillse att:

- ordet ”vardagsbrottslighet” genomgående sätts inom citationstecken,

- ordet ”utbildningar” i punkt 103 byts ut,

- hänvisningen till mobiltelefoner som olagliga varor i punkt 191 ses över,

- överväga att stryka ledet ”När-” i ordet

”Närpolisier” i punkt 328, samt

- överväga att stryka hänvisningen till paragrafen i punkt 350.

Staffan Werme yrkade:

att det rättspolitiska programmet, efter av partistyrelsen genomförda redaktionella ändringar, ska sändas ut till länsförbunden på remiss

Monia Sturén yrkade:

att partistyrelsen ges i uppdrag att på lämpligt ställe och sätt tillfoga en text som betonar betydelsen av civilkurage

Landsmötet beslutade:

att avslå Staffan Wermes yrkande

att bifalla Monia Sturéns yrkande

att bifalla utskottets yrkande om uppdrag åt partistyrelsen att genomföra redaktionella ändringar

att därmed anta partistyrelsens förslag till rättspolitiskt program med genomförda ändringar

§65 Utskottets yrkande 6, över motion D40 – D42, PS-yrkande 1 - 3

I debatten yttrade sig Lennart Gabrielsson, Fredrik Malm, Monia Sturén, Maria Åsenius, Jan Ertsborn, Gabriel Romanus, och Christian Löwendahl.

Partistyrelsen hade yrkat:

1. **att** motion D40 avslås

2. **att** motion D41 anses besvarad

3. **att** motion D42 bifalles

Särskilt yttrande 1 angående partistyrelsens yttrande över motion D40 – D42

Att införa förbud mot maskering vid vissa demonstrationer riskerar att leda till betydande gränsdragningsproblem i praktiken. Förbudet tar sikte på våldsbenägna grupper som missbrukar demonstrationsfriheten, ofta i anslutning till fredliga demonstrationer där det finns många andra som har fullt rimliga skäl att maskera sig, t ex av religiösa skäl, av rädsla för registrering av främmande makts underrättelsejänst eller som ett inslag i gatuteater. Ett maskeringsförbud som tar sikte på demonstrationer som sådana riskerar därför att bli ett trubbigt vapen. Detta måste beaktas i frågans fortsatta behandling.

Martin Andreasson, Gunnar Nordmark och Karin Pilsäter

Utskottet hade yrkat:

att bifalla partistyrelsens yrkanden.

Reservation 4 i utskottet

Vi reserverar oss till förmån för att motion D40 bifalles.

Birgitta Ohlsson och Fredrik Malm.

Fredrik Malm yrkade

att motion D40 bifalles

att motion D42 avslås

Gabriel Romanus och partistyrelsen yrkade

att motion D42 ska anses besvarad med hänvisning till partistyrelsens yttrande, utom den sista meningen

Landsmötet beslutade

att med röstsiffrorna 98 mot 41 avslå Fredrik Malms första yrkande

att avslå Fredrik Malms andra yrkande

att bifalla Gabriel Romanus och partistyrelsens yrkande

att i övrigt bifalla utskottets yrkanden

§66 Helene Odenjung inträdde som förhandlingsordförande

§67 Justerare och rösträknare

Till justerare och rösträknare utsågs Ann Catrine Fogelgren, Åke Blomqvist, Kristin Lundberg och Nanna Tulinius.

§68 Motion H1-H17

I debatten yttrade sig Kent Lövgren, Linnéa Daréll,

Jens Sundström, Elver Jonsson, Mia Franzén, Madeleine Sjöstedt, Håkan Emsgård, Mésud Shakely, Fredrik Malm, Jan Björklund, Gabriel Romanus, Gunnar Andrén, Cecilia Wigström, Nicke Grahn och Gösta Frödin.

Partistyrelsen hade yrkat

- 1. att** motion H1 anses besvarad
- 2. att** motion H2 anses besvarad
- 3. att** motion H3 anses besvarad
- 4. att** motion H4 avslås
- 5. att** motion H5 anses besvarad
- 6. att** motion H6 anses besvarad
- 7. att** motion H7 anses besvarad
- 8. att** ge partistyrelsen i uppdrag att utreda frågan om stipendium vidare
- 9. att** motion H8 anses besvarad
- 10. att** partistyrelsen ges i uppdrag att genomföra en intern kartläggning och ett åtgärdsprogram för förbättrad intern jämställdhet.
- 11. att** motion H9 anses besvarad
- 12. att** motion H10 anses besvarad
- 13. att** motion H11 anses besvarad
- 14. att** motion H12 anses besvarad
- 15. att** motion H13 anses besvarad
- 16. att** motion H14 anses besvarad
- 17. att** motion H15 avslås
- 18. att** motion H16 yrkande 1 anses besvarat
- 19. att** motion H16 yrkande 2 avslås
- 20. att** motion H17 avslås

Reservation 1 i partistyrelsen

”Arrangemang som riksorganisationen ansvarar för, t.ex. kommunala riksmöten, landsmöten och partiråd, måste ha ett avgiftssystem som gör att folkpartister från hela landet kan delta i partiets verksamhet. Därför bör motion H10 bifallas och ett arbete för att finna ett rättvist avgiftssystem genomföras.”

Anna Grönlund, Lena Kagart Andersson

Utskottet hade yrkat

- 1. att** landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande 1
- 2. att** landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande 2
- 3. att** landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande 3
- 4. att** landsmötet skulle uppdraga åt partistyrelsen att till nästa landsmöte lägga fram förslag om att ändra §10 så att det tydligare framgår att europaparlamentariker ingår i partirådet

5. **att** landsmötet skulle uppdra åt partistyrelsen att lägga förslag för att förtydliga partirådets roll och arbetsform i stadgarna till nästa landsmöte
6. **att** landsmötet i övrigt skulle anse motion H4 besvarad
7. **att** landsmötet skulle avslå yrkande 1 i motion H5
8. **att** landsmötet i övrigt skulle anse motion H5 besvarad
9. **att** landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande 6
10. **att** landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande 7 och 8
11. **att** landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande 9
12. **att** landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande 10 och 11
13. **att** landsmötet skulle uppdra åt partistyrelsen att den får i uppdrag att i dialog med länsförbunden göra en översyn av avgifter till kurser, konferenser mm som ger goda möjligheter till deltagande för folkpartister i hela landet
14. **att** motion H10 i övrigt anses besvarad
15. **att** landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande 13
16. **att** landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande 14
17. **att** landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande 15
18. **att** landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande 16
19. **att** landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande 17
20. **att** landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande 18 och 19
21. **att** landsmötet skulle uppdra åt partistyrelsen att positivt pröva frågan om en avyttring av aktierna i LNB
22. **att** motion H17 i övrigt anses besvarad

Reservation i utskottet

”Jag reserverar mig till förmån för att motion H17 bifalles.”

Nicke Grahn

Mia Franzén yrkade

att landsmötet beslutar att tills vidare låta partirådets möten vara offentliga i de delar där man behandlar frågor hänskjutna från landsmötet

Elver Jonsson yrkade

att yrkande 1 i motion H5 överlämnas till beredningsutskottet för nytt övervägande

Madeleine Sjöstedt yrkade

att landsmötet bifaller motion H6 om internationellt utskott

Håkan Emsgård yrkade

att landsmötet bifaller motion H12

Miriam Nordfors yrkade

att landsmötet bifaller motion H17

Landsmötet beslutade

1. **att** bifalla utskottets yrkande 1
2. **att** bifalla utskottets yrkande 2
3. **att** bifalla utskottets yrkande 3
4. **att** bifalla utskottets yrkande 4
5. **att** bifalla utskottets yrkande 5
6. **att** bifalla Mia Franzéns yrkande
7. **att** bifalla utskottets yrkande 6
8. **att** bifalla Elver Jonssons yrkande
9. **att** bifalla utskottets yrkande 8
10. **att** bifalla Madeleine Sjöstedts yrkande
11. **att** bifalla utskottets yrkande 10
12. **att** bifalla utskottets yrkande 11
13. **att** bifalla utskottets yrkande 12
14. **att** bifalla utskottets yrkande 13
15. **att** bifalla utskottets yrkande 14
16. **att** bifalla utskottets yrkande 15
17. **att** bifalla utskottets yrkande 16
18. **att** avslå Håkan Emsgårds yrkande
19. **att** bifalla utskottets yrkande 17
20. **att** bifalla utskottets yrkande 18
21. **att** bifalla utskottets yrkande 19
22. **att** bifalla utskottets yrkande 20
23. **att** bifalla utskottets yrkande 21
24. **att** bifalla utskottets yrkande 22
25. **att** avslå Miriam Nordfors yrkande

Särskilt yttrande av Mia Franzén och Mikael Trolin angående organisation, motion H15

”Så länge partistyrelsen anser att partisånger inte ’passar in i ett modernt partis offensiva kampanjarbete’ kommer behovet av en sådan förenande sång att fyllas av andra, kanske inte fullt lika lyckade alternativ. ’Ju mer vi é tillsammans’ och ’We shall overcome’ är båda fina sånger men ett visionärt, öppet och socialliberalt parti borde ha en alldeles egen sång. Vad gäller kampanjarbete och social samvaro kan inte nog betonas värdet av det lilla och enkla, det glädjande och förenande. Det gäller för ett litet parti, men inte mindre i ett stort.”

§69 Motion H18-H21

I debatten yttrade sig Kenth Lövgren

Partistyrelsen hade yrkat

1. **att** motion H18 avslås
2. **att** motion H19 avslås
3. **att** motion H20 anses besvarad
4. **att** motion H21 anses besvarad

Utskottet hade yrkat

1. **att** landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande 1
2. **att** landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande 2
3. **att** landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande 3
4. **att** landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande 4

Landsmötet beslutade

- att bifalla utskottets yrkande 1
- att** bifalla utskottets yrkande 2
- att** bifalla utskottets yrkande 3
- att** bifalla utskottets yrkande 4

§70 Motion H22-H26, C20 yrkande 2

I debatten yttrade sig Kenth Lövgren, Martin Andreasson, Per Hansson, Tommy Lundkvist, Esse Petersson och Håkan Lindh.

Partistyrelsen hade yrkat

1. **att** motion H22 yrkande 1 anses besvarat
2. **att** motion H22 yrkande 2 avslås
3. **att** motion H23 avslås
4. **att** motion C20, yrkande 2 avslås
5. **att** motion H24 avslås
6. **att** motion H25 anses besvarad
7. **att** motion H26 anses besvarad

Utskottet hade yrkat

1. **att** landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande 1
2. **att** landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande 2
3. **att** landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande 3
4. **att** landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande 4
5. **att** landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande 5
6. **att** landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande 6

Per Hansson yrkade

- att** landsmötet bifaller motion H23

Landsmötet beslutade

1. **att** bifalla utskottets yrkande 1
2. **att** bifalla utskottets yrkande 2

3. **att** bifalla utskottets yrkande 3
4. **att** avslå Per Hanssons yrkande
5. **att** bifalla utskottets yrkande 4
6. **att** bifalla utskottets yrkande 5
7. **att** bifalla utskottets yrkande 6

§71 Motion H27- H30

I debatten yttrade sig Åke Blomqvist, Leif Sanner, Jonas Andersson, Gunnar Nordmark, Inger Gustafsson, Jan Björklund, Esse Petersson, Nicke Grahn, Ann-Cathrine André, Åke Blomqvist, Susann Torgerson och Helena Bargholtz.

§72 Streck i debatten

Landsmötet beslutade

- att** bifalla yrkande från Helene Odenjung om streck i debatten

§73 Motion H27- H30

I debatten yttrade sig Håkan Lindh, Gunnar Nordmark, Jonas Andersson, Hans Lindblad och Esse Petersson.

Partistyrelsen hade yrkat

- att** landsmötet bifaller motionerna H27, H28 yrkande 1 samt H29
- att** landsmötet avslår motion H28 yrkande 2
- att** landsmötet avslår motion H30

Reservation 1 i partistyrelsen

”Genom framgångsrikt liberalt politiskt arbete är nu svenska kyrkan skild från staten. En naturlig konsekvens av detta är att partierna inte längre deltar i kyrkovalen. För alla de medborgare som ser skiljandet kyrka – stat som en viktig liberal framgång, ter det sig märkligt att fortfarande se partier involverade i kyrkovalen. Personer med liberala värderingar behövs i alla delar av samhällslivet. Ingenting hindrar enskilda liberaler att sluta sig samman under beteckningar som anger deras gemensamma värderingar, t.ex. ’Liberaler i Svenska kyrkan’ eller liknande. Men folkpartiet liberalerna som parti ska i fortsättningen vara neutralt i kyrkovalen.”

Linnéa Darell, Cecilia Malmström, Gunnar Nordmark, Carl B Hamilton, Karin Pilsäter och Nyamko Sabuni

Utskottet hade yrkat

1. **att** landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande 1

2. **att** landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande 2
3. **att** landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande 3

Reservation i utskottet

”Jag reserverar mig till förmån för att motion H28 yrkande 2 bifalles.”

Leif Sanner

Åke Blomqvist yrkade

att landsmötet bifaller utskottets yrkande 2

Linnéa Darell och Leif Sanner yrkade

att landsmötet bifaller motion H28 yrkande 2

Landsmötet beslutade

att bifalla utskottets yrkande 1

att med röstsiffrorna 51-45 bifalla Linnéa Darells och Leif Sanners yrkande

att bifalla utskottets yrkande 3

§74 Utskottets yrkande 23 över PS-förslag 2 om medlemsavgift till riksorganisationen

I debatten yttrade sig Kenth Löfgren.

Partistyrelsen hade yrkat

att länsförbunden för varje redovisad medlem erlägger en avgift om 90 kr under 2004 och år 2005

att årsavgiften för direktansluten medlem fortsatt skall vara 250 kronor från och med år 2004.

Utskottet hade yrkat

att landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande.

Landsmötet beslutade

att bifalla utskottets yrkande över PS förslag 2.

§75 Utskottets yrkande 24 över PS-förslag 3 om stadgeändring beträffande landsmöten

I debatten yttrade sig Kenth Löfgren, Martin Andreasson, Tommy Lundkvist, Håkan Emsgård, Jarl Strömbäck och Jonas Andersson.

Partistyrelsen hade yrkat

att landsmötet tillägger orden ”vid samma tidpunkt skall partistyrelse i det fall landsmötet endast kommer behandla vissa områden, meddela vilka ämnen som är föremål för motionsrätt”, i stadgarnas §6F samt ”året efter ordinarie riksdagsval” samt ”Vid övriga ordinarie landsmöten gäller denna

motionsrätt endast de frågor partistyrelsen beslutat skall behandlas vid landsmötet”, i stadgarnas §6H.

Utskottet hade yrkat

att landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande.

Jonas Andersson yrkade

att partistyrelsen får i uppdrag att till nästa landsmöte utarbeta regler för åsiktsbildning för folkpartiet liberalerna,

att den föreslagna nya andra meningen i stadgarnas §6 får lydelsen: ”Vid landsmöten gäller denna motionsrätt endast stadgarna och de frågor partistyrelsen beslutat skall behandlas vid landsmötet.”

Martin Andreasson yrkade

att Jonas Anderssons tilläggsyrkanden hänskjuts till beredningsutskottet.

Håkan Emsgård yrkade

att avslå PS-förslag att avskaffa den fria motionstiden till landsmötet (§6F i stadgan).

Tommy Lundkvist yrkade

att länsförbunden har motionsrätt i alla frågor vid alla ordinarie landsmöten.

Jarl Strömbäck yrkade

att göra följande tillägg efter kursivering: ”Dock skall hela politikområdet behandlas inom loppet av två landsmöte.”

Landsmötet beslutade

att hänskjuta samtliga yrkanden till beredningsutskottet.

§76 Utskottets yrkande 25 över PS-förslag 4 om stadgeändring angående regler för nominering inför EU-val

I debatten yttrade sig Kenth Löfgren.

Partistyrelsen hade yrkat

att landsmötet stryker de föreslagna orden ”året före de år då dessa val hålls” i §9 av stadgan för riksorganisationen.

Utskottet hade yrkat

att bifalla partistyrelsens yrkande.

Landsmötet beslutade

att bifalla utskottets yrkande över PS-förslag 4.

§77 Ajournering

Landsmötet beslutade

att ajournera förhandlingarna till kl 18.30.

Förhandlingarna ajournerades kl. 18.28.

Pass 7, 8/11, kl, 18.30-23.00.

§78 Förhandlingarna återupptogs av Helene Odenjung kl 18.30

§79 Dagordning för förhandlingspasset

Landsmötet beslutade

att fastställa dagordningen för förhandlingspasset i enlighet med mötespresidiets förslag

§80 Val av justerare och rösträknare

Till justerare tillika rösträknare valdes Ann Catrine Fogelgren, Åke Blomqvist, Kristin Lundberg, Nanna Tulinius.

§81 Ärende från beredningsutskottet

Beredningsutskottets ordförande Jan Björklund föredrog beredningsutskottets ärende om motion B 12.

Beredningsutskottet yrkade

att landsmötet uttalar ”En gymnasieingenjörsexamen återinförs på gymnasiets tekniska utbildningar.”,

att motion B 12 anses besvarad.

Landsmötet beslutade

att bifalla beredningsutskottets yrkanden.

§82 Motion C27

I debatten yttrade sig Erik Lithander, Renate Moberg, Britt Hallgren och Bo Könberg.

Partistyrelsen hade yrkat

att motion C 27 besvaras med PS yttrande.

Utskottet hade yrkat

att bifalla partistyrelsens yrkande.

Renate Moberg och Britt Hallgren yrkade

att landsmötet stödjer oss motionärer och uttalar att folkpartiet arbetar för att ogifta och gifta kommun- och landstingsanställda behandlas lika när det gäller pensionen.

Landsmötet beslutade

1. **att** avslå Renate Moberg och Britt Hallgrens yrkande.

2. **att** bifalla utskottets yrkande.

§83 Motion C30-C33

I debatten yttrade sig Erik Lithander, Bo Könberg, Maria Lilja, Mikael Ståldal och Johanna Parikka-Altenstedt.

Partistyrelsen hade yrkat

- att** motion C30 avslås,
- att** motion C31 besvaras med PS yttrande,
- att** motion C32 besvaras med PS yttrande,
- att** motion C33 besvaras med PS yttrande.

Utskottet hade yrkat

- att** bifalla motion C32
- att** i övrigt bifalla partistyrelsens yrkanden
- att** uttala följande i anslutning till C30:

”I takt med löneutvecklingen kommer, vid oförändrade tak i ersättningssystemen, allt fler att få minskad procentuell ersättning för inkomstbortfall vid sjukdom eller föräldradidighet. Det är folkpartiets uppfattning att inkomsttaken i socialförsäkringssystemen måste höjas i takt med inkomstutvecklingen i samhället. Detta har också folkpartiet föreslagit vid flera tillfällen. Dessa höjningar måste givetvis ske i den takt som samhällsekonomin medger.”

Mikael Ståldal yrkade

- att** landsmötet bifaller motion C30.

Johanna Parikka-Altenstedt yrkade

- att** landsmötet bifaller motion C33 i enlighet med reservation 1 i partistyrelsen.

Landsmötet beslutade

1. **att** avslå Mikael Ståldals yrkande,
2. **att** avslå Johanna Parikka-Altenstedts yrkande,
3. **att** bifalla utskottets yrkande.

§84 Motion C34-35

I debatten yttrade sig Erik Lithander och Solveig Hellqvist.

Partistyrelsen hade yrkat

- att** motion C34 bifalls,
- att** motion C35 bifalls.

Utskottet hade yrkat

- att** bifalla partistyrelsens yrkanden.

Landsmötet beslutade

- att** bifalla utskottets yrkande.

§85 Motion C36-C38

I debatten yttrade sig Erik Lithander, Bo Könberg, Solveig Hellqvist och Minna Klintz

Partistyrelsen hade yrkat

- att** motion C36 avslås,
- att** motion C37 avslås,
- att** motion C38 avslås.

Utskottet hade yrkat

- att** bifalla partistyrelsens yrkanden
- att** uttala följande i anslutning till C37:

”Motionärerna tar även upp frågan om att försörjningsstödet skall kunna förknippas med krav på motprestation. Försörjningsstödet är redan idag enligt gällande lag inte kravlöst. För att ha rätt till bistånd skall den sökande stå till arbetsmarknadens förfogande vilket innebär att den enskilde skall vara aktivt arbetssökande eller delta i SFI-undervisning.”

Landsmötet beslutade

- att** bifalla utskottets yrkande

§86 Motion C39-C41

I debatten yttrade sig Erik Lithander, Bo Könberg och Solveig Hellqvist.

Partistyrelsen hade yrkat

- att** motion C39 ska anses besvarad,
- att** motion C40 ska anses besvarad,
- att** motion C41 avslås.

Utskottet hade yrkat

- att** avslå motion C39
- att** i övrigt bifalla partistyrelsens yrkanden.

Solveig Hellqvist yrkade

- att** landsmötet bifaller motion C41.

Landsmötet beslutade

1. **att** bifalla motion C41.
2. **att** bifalla utskottets övriga yrkanden.

§87 Motion C42-C44

I debatten yttrade sig Erik Lithander, Jan Wahlin, Inger Gustafsson, och Bo Könberg.

Partistyrelsen hade yrkat

att motion C42 anses besvarad,

att motion C43 anses besvarad,

att motion C44 anses besvarad.

Utskottet hade yrkat

1. **att** bifalla motion C43, yrkande 2,

2. **att** i övrigt bifalla partistyrelsens yrkanden.

Jan Wahlin yrkade

att landsmötet uttalar sig för en förändrad lagstiftning så att statens ekonomiska stöd till flyktingar med funktionshinder utbetalas oavsett ifall dessa erhåller svenskt medborgarskap eller inte.

Landsmötet beslutade

att avslå Jan Wahlins yrkande

att i övrigt bifalla utskottets yrkanden.

§88 Motion C8-C9

I debatten yttrade sig Marita Aronsson och Birgitta Rydberg.

Partistyrelsen hade yrkat

att motion C8, yrkande 1, avslås,

att motion C8, yrkande 2, anses besvarat med PS yttrande,

att motion C9 avslås.

Utskottet hade yrkat

1. **att** motion C 8, yrkande 1 besvaras med följande:

”När det gäller socialtjänstens arbete med personer som blivit spelmissbrukare bör behovet av en ökad kunskap och kompetens hos socialtjänsten understrykas. Vidare gör bristen på vårdplatser med inriktning på dessa problem att det bör övervägas om ett ökat ansvar skall läggas på t ex Statens Institutionsstyrelse.”

2. **att** bifalla partistyrelsens yrkanden 2 – 3.

Mikael Ståldal yrkade

att landsmötet bifaller motion C9.

Landsmötet beslutade

att avslå Mikael Ståldals yrkande

att bifalla utskottets yrkande

att bifalla utskottets övriga yrkande

§89 Motion C21-C22

I debatten yttrade sig Marita Aronsson, Håkan Borg, Maria Lundqvist-Brömsler, Ewa Bertz, Paula Sellgren och Kaj-Eve Enroth.

Partistyrelsen hade yrkat

att motion C21 besvaras med PS yttrande,

att motion C22, yrkande 1, avslås,

att motion C22 yrkande 2 och 3 anses besvarade.

Utskottet hade yrkat

att bifalla partistyrelsens yrkanden 1 – 3.

Håkan Borg yrkade

att landsmötet återremitterar till beredningsutskottet med följande precisering:

”Sjukskrivna mer än tre veckor bedöms av en grupp om tre läkare varav en med kompetens inom den kategorin sjukdomar patienten är sjukskriven för och att patienten som varit sjukskriven mer än ett halvår bedöms av en expertgrupp utökad med ytterligare specialist inom den kategori sjukdomar patienten är sjukskriven för. I övrigt bifall till partistyrelsens yrkande.”

Åsa Lundmark, Kaj-Eve Eneroth och Ewa Bertz yrkade

att landsmötet bifaller motion C21.

Landsmötet beslutade

att bifalla Åsa Lundmark, Kaj-Eve Eneroth och Ewa Bertz yrkade om bifall till motion C21

att avslå Håkan Borgs yrkande

att bifalla utskottets övriga yrkande

§90 Motion C23-C24

I debatten yttrade sig Marita Aronsson, Birgitta Rydberg, Gösta Frödin och Esse Petersson.

Partistyrelsen hade yrkat

att motion C 23 anses besvarad,

att motion C 24 anses besvarad.

Utskottet hade yrkat

1. **att** bifalla partistyrelsens yrkanden 1 – 2,
2. **att** uttala att riksdagsgruppen rekommenderas att lägga fram en tidplan för hur tandvårdsreformen skall ges plats i statens budget samt att tandhälsans betydelse som en del av folkhälsoarbetet i stort måste understrykas.

Landsmötet beslutade

att bifalla utskottets yrkanden.

§91 Motion C25-26

I debatten yttrade sig Marita Aronsson.

Partistyrelsen hade yrkat

1. **att** motion C25 yrkande 1, 2 och 4 anses besvarade med vad partistyrelsen har anfört,
2. **att** motion C26 bifalls.

Utskottet hade yrkat

att bifalla partistyrelsens yrkanden 1 - 2 .

Landsmötet beslutade

att bifalla utskottets yrkande.

§92 Motion C10-C15

I debatten yttrade sig Marita Aronsson, Bo Könberg, Emanuel Norén, Jan Wahlin, Perallan Orrbeck, Allan Widman, Marie Wahlgren, Anita Brodén, Birgitta Rydberg, Elver Jonsson, Gabriel Romanus, Bo Könberg, Björn Ljung, Erik Ullenhag, Jan-Erik Brohede, Nils Ingmar Thorell, Esse Petersson, Linnéa Darell, Lars Alderfors, Mikael Janson och Carl B Hamilton.

§93 Streck i debatten

Landsmötet beslutade

att bifalla yrkande från mötesordföranden om streck i debatten.

§94 Motion C10-C15

Partistyrelsen hade yrkat

1. **att** motion C10 avslås,
2. **att** motion C11 anses besvarad,
3. **att** motion C12 anses besvarad,
4. **att** motion C13 yrkande 1,2 och 4-7 anses besvarade,

5. **att** motion C13 yrkande 3 avslås,
6. **att** motion C14 anses besvarad,
7. **att** motion C15 att-satserna 1 – 3 anses besvarade,
8. **att** motion C15 att-sats 4 avslås,
9. **att** motion C15 att-satserna 5 – 13 samt 18 – 19 anses besvarade.

Utskottet hade yrkat

1. **att** uppdra åt partistyrelsen att senast under 2004, och efter genomförd remiss inom partiorganisationen, anta alkohol- och narkotikapolitiskt program,
2. **att** bifalla partistyrelsens yrkande 1, såvitt gäller motion C10:s yrkande 1 om butiksförsäljning,
3. **att** bifalla partistyrelsens yrkande 1, såvitt gäller motion C10:s yrkande 3 om alkoholbeskattningen,
4. **att** bifalla partistyrelsens yrkanden 2 – 7,
5. **att** med bifall till partistyrelsens yrkanden 1 och 8, såvitt gäller motion C10:s yrkande 2 och motion C15:s yrkande 4, godkänna partistyrelsens förslag om oförändrade åldersgränser för alkoholförsäljning och servering,
6. **att** bifalla partistyrelsens yrkande 9.

Reservation 1 i utskottet angående sänkta alkoholskatter

”Vi reserverar oss till förmån för att landsmötet beslutar att bifalla motion C10, yrkande 3, om alkoholbeskattningen.”

Caj-Åke Andersson, Monika Broman och Kaj-Eve Enroth

Reservation 2 i utskottet angående sänkt åldersgräns vid inköp hos Systembolaget

”Vi reserverar oss till förmån för att landsmötet beslutar att bifalla reservationen 2 i partistyrelsen.”

Caj-Åke Andersson och Kaj-Eve Enroth

Reservation 3 i utskottet angående höjd åldersgräns vid restaurangservering

”Vi reserverar oss till förmån för att landsmötet beslutar att bifalla reservationen 3 i partistyrelsen.”

Jan-Erik Brohede, Birgitta Rydberg och Jan Wahlin

Jan Wahlin och Birgitta Rydberg yrkade

att landsmötet skulle bifalla till reservation 3 i utskottet.

Marie Wahlgren yrkade

att landsmötet skulle besluta att uppdra till partistyrelsen att det nya alkoholpolitiska programmet ska slå fast en ny politik för att med moderna metoder motverka alkoholens negativa verkningar.

Allan Widman yrkade

att landsmötet skulle bifalla motion C10, yrkande 1-3.

Emanuel Norén yrkade

att landsmötet skulle bifalla yrkande 2 och 3 i motion C10,

att landsmötet skulle avslå yrkande 1 i motion C10.

Landsmötet beslutade

att avslå Jan Wahlins och Birgitta Rydbergs yrkande,

att bifalla Marie Wahlgrens tilläggsyrkande om uppdrag till partistyrelsen om det alkoholpolitiska programmet,

att avslå Emanuel Noréns yrkande,

att i övrigt bifalla utskottets yrkanden.

§95 Motion C16-C17

I debatten yttrade sig Marita Aronsson, Bo Könberg, Anna Starbrink, Kerstin Heinemann, Ulf Nilsson, Lennart Rhodin, Perallan Orrbeck, Caj-Åke Andersson, Ulf Fridebäck, Per Johansson, Rolf Bromme, Mats Persson, Jens Sundström, Esse Pettersson, Birgitta Rydberg, Mark Klamberg, Jan Björklund, Cecilia Carpelan, Fredrik Malm, Johan Ingerö, Lars Persson, Madeleine Sjöstedt, Gabriel Romanus, Ewa Bretz, Lennart Gabrielsson, Erik Ullenhag och Elver Jonsson.

Partistyrelsen hade yrkat

att motion C16 avslås

att motion C17 avslås

Reservation 4 i partistyrelsen

”Vi ifrågasätter en utvidgad sprutbytesverksamhet för narkomaner. Socialstyrelsens utvärdering visar, att det inte går att belägga att försöken i Lund och Malmö i sig haft en HIV-preventiv effekt. Dock konstateras, att det bedrivs en bra medicinsk och att sjukvården erbjuder sociala insatser vilket egentligen åligger kommunerna.

Det kan konstateras att i Göteborg, som ej haft sprutbytesprojekt, är HIV-förekomsten också låg.

Detta pekar på att man inte ensidigt kan säga att förekomsten av sprutbytesprojekt är just det verktyg som begränsar HIV-smittspridning.

I Stockholm smittade heroinmissbrukarna varandra redan 1984-85, vilket innebar att smittan var utbredd där innan det blev allmänt känt bland missbrukare att det var genom att dela sprutor som smitta kan spridas. I Stockholm är nysmitta bland narkomaner låg. Det finns fall av importerad smitta och gammal smitta som upptäckts på senare tid genom ökade HIV-tester.

Sprutbyten minskar inte kriminaliteten eller prostitution. Ingen föreslår på allvar fritt heroin för att stoppa kriminaliteten. Att föreslå sprutbyten innebär att samhället accepterar och gör det möjligt att fortsätta ett injektionsmissbruk.

Vi anser att fp bör driva att metadon och Subutex används i avsevärt större omfattning. Taket för metadonprogrammen bör tas bort. Samhället måste skapa fler uppsökande verksamheter gärna i samverkan med frivilligorganisationerna. Nära samverkan mellan sociala insatser och sjukvård är nödvändiga för att fullfölja vårdinsatser. Särskilda mottagningar som möter missbrukarna och även kan ge medicinska insatser ska vara lätta att besöka. En modell är den vårdcentral för hemlösa med eller utan missbruk som finns på Södermalm i Stockholm. De samarbetar med såväl uppsökande team i missbrukarvård och psykiatri samt med sociala team och frivilligorganisationer.”

Birgitta Rydberg, Ann-Cathrine André, Claes Jägevall, Jan Ertsborn, Jan Björklund, Johan Jakobsson och Carl B Hamilton

Utskottet hade yrkat

att bifalla reservation 4 i partistyrelsen beträffande motionerna C 16 och C17 om sprututbyten

Ulf Nilsson och Perallan Orrbeck yrkade

att landsmötet skulle bifalla partistyrelsens yrkanden

Landsmötet beslutade

att med röstsiffrorna 84 mot 58 bifalla Ulf Nilssons och Perallan Orrbecks yrkande och därmed avslå utskottets yrkande

§96 Motion C18-C20

Partistyrelsen hade yrkat

att motion C18 bifalls

att motion C19 bifalls

att motion C20 yrkande 1 anses besvarad med vad partistyrelsen har anfört.

Utskottet hade yrkat

att bifalla partistyrelsens yrkanden

Landsmötet beslutade

att bifalla utskottets yrkande

§97 Motion C1-C7

I debatten yttrade sig Cecilia Carpelan, Barbro Kärrstrand, Mohammad Hassan, Christian Lövendal, och Niklas Berglund.

Partistyrelsen hade yrkat

1. **att** motion C1 anses besvarad med vad partistyrelsen har anfört
2. **att** motion C2 anses besvarad med vad partistyrelsen har anfört
3. **att** motion C3 avslås
4. **att** motion C4 avslås
5. **att** motion C5 yrkande 1 avslås
6. **att** motion C5 yrkande 2 och 3 bifalls
7. **att** motion C6 avslås
8. **att** motion C7 avslås

Reservation 1 i partistyrelsen

”Vi reserverar oss till förmån för att motion C5 yrkande 1 bifalles.”

Erik Ullenhag och Karin Pilsäter

Utskottet hade yrkat

att bifalla partistyrelsens yrkanden 1 - 8.

att landsmötet uttalar:

”Landsmötet betonar att frågan om att avskaffa apoteksmonopolet är en mycket viktig vardagsfråga för den enskilde individen och att folkpartiet oförtrutet ska fortsätta driva denna.”

Reservation 1 i utskottet

”Vi reserverar oss till förmån för reservation 1 i partistyrelsen.”

Ewa Bertz, Jens Sundström, Staffan Schön, Roland Karlsson

Christian Lövendahl yrkade

att landsmötet skulle bifalla motion C7

Landsmötet beslutade

att avslå Christian Löwendahls yrkande

att bifalla utskottets yrkanden

§98 Motion C28-C29

I debatten yttrade sig: Birgitta Rydberg, Barbro Kärrstrand, Birgitta Ohlsson och Martin Andreasson.

Partistyrelsen hade yrkat:

att landsmötet tar ställning för att avskaffa det nuvarande förbudet för kvinnor som lever i stabila samkönade parrelationer att få tillgång till assisterad befruktning på klinik.

att motion C28-C29 anses besvarade med vad partistyrelsen ovan anfört.

Reservation 1 i partistyrelsen

Vi reserverar oss till förmån för att motion C28 och C29 avslås. Assisterad befruktning av lesbiska kvinnor bör ej införas. Samhället bör inte aktivt medverka till att barn växer upp utan en pappa. Vi menar att det är samma övervägande som lett till att assisterad befruktning av ensamstående inte är tillåtet – och inte heller förespråkas av majoriteten i partistyrelsen.

Bo Könberg och Ann Cathrine André.

Reservation 2 i partistyrelsen

Vi reserverar oss till förmån för att motion C28 och C29 anses besvarade med vad som anføres nedan.

”Motion C28 och C29 syftar båda till att alla kvinnor oavsett sexuell läggning ska få tillgång till assisterad befruktning på samma villkor. Vi anser inte att rätten för homosexuella att ansöka om adoption självklart leder till en rätt för lesbiska och bisexuella kvinnor till assisterad befruktning.

Enligt svensk lag är för närvarande insemination på klinik enbart tillåten för den kvinna som är gift eller lever i äktenskapsliknande förhållande med en man. Däremot är det inte olagligt för någon att inseminera på egen hand.

Enligt föräldrabalken ska vid insemination den man som modern lever med normalt anses vara barnets far, även om den biologiske fadern är en annan person. Spermadonatorns namn antecknas dock alltid, och barnet har vid fyllda 18 års ålder rätt att få kännedom om sitt biologiska ursprung.

I utredningen Barn i homosexuella familjer (SOU 2001:10) föreslogs att kvinnor i samkönade relationer skulle få tillgång till konstgjord befruktning på samma villkor som kvinnor som lever i olikkönade relationer. Bestämmelserna om föräldraskap vid insemination skulle enligt förslaget regleras så att moderns kvinnliga partner automatiskt skulle räknas som barnets andra förälder, på motsvarande sätt som moderns manliga partner i dag räknas som barnets andra förälder även om han inte är biologisk förälder. Den lagtekniska utformningen

mötte stort motstånd, eftersom den försvagar den biologiska pappans ställning.

Regeringen utlovade i mars 2002 att en fördjupad översyn av inseminationsfrågan skulle påbörjas omedelbart. Så har inte skett, översynen drar ut på tiden. Något nytt förslag finns inte tillgängligt.

Vi anser att det måste finnas ett konkret förslag att ta ställning till för att det ska vara aktuellt med ett landsmötesbeslut. Att ta ett principbeslut om assisterad befruktning utan att veta om det går att hitta en lösning där barnets rättigheter blir tryggade vore förhastat.”

Birgitta Rydberg och Marianne Beyer

Utskottet hade yrkat:

att bifalla partistyrelsens yrkande.

Reservation i utskottet

Vi reserverar oss till förmån för reservation 2 i partistyrelsen.

Torsten Källberg, Lars-Gerhard Westberg och Roland Karlsson

Birgitta Rydberg yrkade:

Bifall till reservationen i utskottet.

Landsmötet beslutade:

att bifalla utskottets yttrande och därmed avslå Birgitta Rydbergs yrkande.

§99 Ajournering

Landsmötet beslutade

att ajournera förhandlingarna till kl. 22.45.

Förhandlingarna ajournerades kl. 22.40.

Pass Natt, 8/11, kl. 22.45 – 02.37

§100 Förhandlingarna återupptogs av Jonas Andersson kl. 22.45

§101 Dagordning för förhandlingspasset

Landsmötet beslutade

att fastställa dagordningen för förhandlingspasset i enlighet med mötespresidiets förslag

§102 Val av justerare och rösträknare

Till justerare tillika rösträknare valdes Nicke Grahn, Margareta Artéus Thor, Leif Sanner och Elver Jonsson.

§103 Motion D1 – D6

I debatten yttrade sig: Christer Nylander, Erik Ullenhag, Yvonne Stein, Anne-Marie Ekström, Lennart Rohdin, Berna Karlsson, Bijan Fahimi, Mats Persson, Fredrik Malm, Paula Werenfels Röttorp, Solveig Hellqvist, Jahmid Jalouli, Carl B Hamilton, Lena Isaksson

Partistyrelsen hade yrkat:

att motion D1, yrkande 1 anses besvarad.

att motion D1, yrkande 2 bifalles.

att motionerna D2-D6 anses besvarade.

Utskottet hade yrkat:

att bifalla partistyrelsens yrkanden över motionerna D1-D6

att föreslå att landsmötet uttalar:

”EUs flyktingpolitik ska vara generös, human och rättssäker.”

att föreslå att landsmötet uttalar:

”Folkpartiet Liberalerna ska kraftfullt verka för att barns bästa på allvar sätts i centrum i asylprocessen. En ny särskild paragraf ska införas i utlänningslagen gällande humanitära skäl för barn.”

Reservation 1 i utskottet angående motion D2

Folkpartiet står i princip för fri invandring enligt partiprogrammet. Vi anser att det går alldeles utmärkt att vi också skriver det uttryckligt i partiprogrammet.

Björn Kjellson och Willy Viitala

Reservation 2 i utskottet

Jag reserverade mig mot att utskottet beslutade att inte bifalla mitt yrkande att föreslå att landsmötet att göra följande uttalande:

”Väntan vid utredning om uppehållstillstånd i Sverige bör vara högst 3 månader. Skälen till detta är:

att barn till asylsökande ska må bra.

att föräldrar ska kunna utöva sin roll som mamma eller pappa och inte drabbas av psykiska besvär.

att spara pengar åt staten.”

Jamshid Jalouli

Lennart Rohdin yrkade:

att motion D1 yrkande 1 bifalles

Fredrik Malm yrkade:

att motion D2 bifalles

Fredrik Malm och Nina Larsson yrkade

att följande stycke införs i partiprogrammet:

”Amnesti för gömda flyktingar kan vara ett medel för att säkra humanitet i flyktingpolitiken.”

Jamshid Jalouli yrkade

att reservation 2 i utskottet bifalles

Landsmötet beslutade:

1. **att** avslå Lennart Rohdins yrkande.
2. **att** avslå Fredrik Malms yrkande.
3. **att** avslå Fredrik Malms och Nina Larssons yrkande.
4. **att** bifalla Jamshid Jaloulis yrkande.
5. **att** i övrigt bifalla utskottets yrkanden.

§104 Motion D7-D13

I debatten yttrade sig: Christer Nylander, Mikael Trolin, Yvonne Stein, Slobodan Susa, Johanna Parikka Altenstedt, Heli Berg, Ismail Kamil, Anne-Marie Ekström, Lennart Rohdin, Bijan Fahimi, Jarl Strömbäck, Brita Edholm, Jamshid Jalouli, Ana-Maria Narti, Fredrik Malm, Birgitta Ohlsson, Farrokh Farrokhi, Iva Parizkova Rygggeståhl, Cecilia Wigström, Erik Ullenhag, Mohamad Hassan, Avni Derushi, Fatima Nur, Lena Isaksson och Jan Björklund.

Partistyrelsen hade yrkat:

att motion D7-D10 avslås.

att motion D11-D13 anses besvarade.

Utskottet hade yrkat:

att bifalla partistyrelsens yrkanden över motionerna D7-D13.

Jarl Strömbäck yrkade

att motion D7 skall bifallas

Ana Maria Narti yrkade

att motion D8 skall bifallas

Birgitta Ohlsson yrkade

att motion D10 skall bifallas

Lennart Rohdin och partistyrelsen yrkade

att partistyrelsens yttrande över motion D12 bifalles med den ändringen att ordet ”obligatorisk” ersätts med ”lagstiftad” beträffande ”positiv särbehandling”.

Mohamad Hassan yrkade

att landsmötet uttalar sig mot positiv särbehandling.

Johanna Parikka Altenstedt yrkade

att landsmötet ger partistyrelsen i uppdrag att snarast tillsätta en arbetsgrupp med ett syfte att arbeta fram ett modernt och liberalt minoritetspolitiskt program beträffande de nationella minoriteterna i Sverige.

Landsmötet beslutade:

1. **att** avslå Jarl Strömbäck's yrkande
2. **att** avslå Ana Maria Nartis yrkande.
3. **att** avslå Birgitta Ohlssons yrkande.
4. **att** avslå Mohamad Hassans yrkande.
5. **att** bifalla Lennart Rohdins och partistyrelsens yrkande.
6. **att** avslå Johanna Parikka Altenstedts yrkande.
7. **att** bifalla utskottets yrkande

§105 Motion D14-D24

I debatten yttrade sig Christer Nylander, Tobias Krantz, Nina Larsson, Birgitta Ohlsson, Mikael Jansson, Jamshid Jalouli, Elver Jonsson, Jarl Strömbäck, Jan Björklund, Stein Ramstad, Hans Lindblad, Åke Wredén och Lars-Johan Edström.

Partistyrelsen hade yrkat

1. **att** motion D14-D16 avslås.
2. **att** motion D17 anses besvarad.
3. **att** motion D18 yrkande 1 bifalles.

4. **att** motion D18 yrkande 2 anses besvarad.
5. **att** motion D19 bifalles.
6. **att** motion D20-D21 avslås.
7. **att** motion D22-D23 bifalles.
8. **att** motion D24 anses besvarad.

Reservation 1 i partistyrelsen

Vi anser att det i folkpartiet liberalernas partiprogram bör skrivas in att Sverige bör bli en republik. Befattningen som Sveriges statschef bör inte gå i arv. Det är en princip vi försvarar i alla andra sammanhang. Vi anser att motion D16 bör bifallas.

Karin Pilsäter, Cecilia Malmström och Bijan Fahimi

Utskottet hade yrkat

att bifalla partistyrelsens yrkanden över motion D14-D24.

Reservation 3 i utskottet

Vi reserverar oss till förmån för motion D10.

Björn Kjellsson, Willy Viitala, Lars Persson

Reservation 4 i utskottet

Vi reserverar oss till förmån för motionerna D15 och D16. Vi tycker att formuleringen ”monarkin är oförenlig med en liberal syn på demokratin” borde införas i partiprogrammet.

Björn Kjellsson, Willy Viitala, Daniel Nordqvist, Iva Paritzkova-Ryggeståhl, Lars Fagerström

Reservation 5 i utskottet

Jag reserverar mig till förmån för bifall till motion D16 yrkande 1.

Lars Persson

Lars Persson, Eva-Marie Byberg och Mikael Jansson yrkade

att utskottets reservation 5 bifalles till förmån för motion D16, yrkande 1 .

Jarl Strömbäck yrkade

att folkpartiet liberalerna ensidigt slopar spärarna till riksdag, landsting och kommuner i enlighet med motion D18, yrkande 2.

Tobias Krantz och partistyrelsen yrkade

att motion D18 anses besvarad med partistyrelsens yttrande.

att partistyreelse och riksdagsgrupp ges i uppdrag att verka i motionens anda.

Tobias Krantz yrkade

att motion D20 bifalles.

Landsmötet beslutade

1. **att** avslå Lars Perssons, Eva-Marie Bybergs och Mikael Janssons yrkande.
2. **att** avslå Jarl Strömbäcks yrkande
3. **att** bifalla Tobias Krantz och partistyrelsens yrkanden om att motion D18 anses besvarad med partistyrelsens yttrande samt att partistyreelse och riksdagsgrupp ges i uppdrag att verka i motionens anda.
4. **att** avslå Tobias Krantz yrkande om bifall till motion D20.
5. **att** i övrigt bifalla utskottets yrkande

§106 Ordningsfråga om ändring av förhandlingsordningen

Landsmötespresidiet yrkade:

att förhandlingsordningen ändras så att beslut kan fattas fram till kl 02:30.

Nils-Ingmar Thorell yrkade

att förslaget avslås.

Landsmötet beslutade

att avslå presidiets förslag

§107 Anförande av Olle Schmidt

§108 Motion D25-D33, C25 yrkande 3

I debatten yttrade sig Gösta Frödin, Christer Nylander, Tobias Krantz, Lars Gerhard Westberg, Bo Könberg, Åke Wredén, Britt-Marie Lövgren, Andres Käärik, Rafael Zawlinski,

§109 Streck i debatten

Landsmötet beslutade

att bifalla yrkande från Helene Odenjung om streck i debatten

§110 Motion D25-D33, C25 yrkande 3

I debatten yttrade sig Birgitta Rydberg, Maria Wallhager, Erik Ullenhag, Mohammad Hassan, Runar Patriksson, Kenth Lövgren, Esse Petersson, Björn Ljung, Bo Könberg, Maria Ljungkvist

Blomster, Dietmar Gleich, Lars Gerhard Westberg,
Tobias Krantz och Christer Nylander.

Partistyrelsen hade yrkat

1. **att** landsmötet beslutar att genomföra ett samråd under 2004 enligt partistyrelsens förslag.
2. **att** motion D25 anses besvarad
3. **att** motion D26 anses besvarad
4. **att** motion D27 anses besvarad
5. **att** motion D28 anses besvarad
6. **att** motion D29 anses besvarad
7. **att** motion D30 anses besvarad
8. **att** motion D31 anses besvarad
9. **att** motion D32 anses besvarad
10. **att** motion D33 anses besvarad
11. **att** motion C25, yrkande 3, anses besvarat

Utskottet hade yrkat

att bifalla partistyrelsens yrkanden

att föreslå samrådet skall avrapporteras vid ett partiråd 2004

Reservation 6 i utskottet

”Jag reserverar mig till förmån för mina avslagna yrkanden:

1. **att** utskottet skall föreslå Landsmötet att uppdra åt partistyrelsen att särskilt utreda och lägga förslag på en ny sjukvårdsorganisation enligt följande riktlinjer:

Nationell finansiering

Individuell valfrihet

Stärkt kommunalt ansvar för primärvården.

2. **att** motion D31 och D33 därmed anses besvarade”

Lars Persson

Reservation 7 i utskottet

” Jag reserverar mig till förmån för mitt yrkande om bifall till motion D33. Förstatliga sjukvården – ge makten till patienterna och sjukvårdens personal. Då mitt yrkande inte vann bifall reserverar jag mig mot beslutet.”

Iva Paritzkova-Ryggståhl

Mohammad Hassan yrkade

att landsmötet skulle bifalla motion D25

Erik Ullenhag yrkade

att Lars Perssons reservation 6 i utskottet skulle bifallas

Därmed ansågs yrkandena justerade och beslut bordlades till nästa förhandlingspass

§111 Motion D54-D58

I debatten yttrade sig Christer Nylander, Åke Blomqvist, Liselott Hagberg, Ann-Cathrine André, Runar Patriksson, Erik Ullenhag, Jan Björklund, Esse Petersson och Åke Wredén.

Partistyrelsen hade yrkat

1. **att** landsmötet uttalar att:

”Skiljandet av kyrkan från staten bör fullföljas, men statens ansvar för att säkra en fri religionsutövning ska fortsätta. De juridiska skillnader som i dag finns mellan Svenska kyrkan och andra trossamfund bör avskaffas.”

2. **att** motion D54 anses besvarad
3. **att** motion D55 anses besvarad
4. **att** motion D56 yrkande 1 och 2 avslås
5. **att** motion D56 yrkande 3 anses besvarad
6. **att** motion D57 avslås
7. **att** motion D58 avslås
8. **att** motion D58B yrkande 1 – 2 avslås
9. **att** motion D58B yrkande 3 anses besvarat
10. **att** motion D58B yrkande 4 – 7 avslås

Reservation 1 i partistyrelsen

”Vi anser, i likhet med den ståndpunkt som också folkpartiet liberalerna har, att Svenska kyrkan ska vara skild från staten. Svenska kyrkan har dock en viktig roll som bärare av en 1000-årig kulturtradition, som är viktig för människor idag och i framtiden. Staten har också ett ansvar för detta. Uppbörderna av kyrkoavgift kan även fortsättningsvis skötas av staten, då samma service numera även erbjuds och även används av andra trossamfund än Svenska kyrkan. Vi menar att motionerna D 54 och D 55 bör avslås.”

Ann-Cathrine André, Lena Kagart Andersson och Barbro Kärrstrand

Reservation 2 i partistyrelsen

”Vi anser att landsmötet borde uttala att ansvaret för begravningsväsendet ska överföras till kommunerna. Motionerna D54, D55, D56 och D57 borde därmed anses besvarade.”

Anna Grönlund, Bo Könberg, Nyamko Sabuni och Martin Andreasson

Reservation 3 i partistyrelsen

”Jag delar motionärernas synpunkter att sekulära livssynorganisationer ska jämföras med religiösa

trossamfund och av staten behandlas lika vad gäller juridisk ställning, rättigheter och skyldigheter. Motionerna D 57 yrkande 1 och D58 borde anses besvarade.”

Bo Könberg

Utskottet hade yrkat

att bifalla partistyrelsens yrkanden.

Reservation 8 i utskottet

”Vi reserverar oss mot utskottets beslut gällande motion D54-D55 och till förmån för reservation 1 i partistyrelsen.”

Åke Blomqvist, Berna Karlsson, Elver Jonsson.

Reservation 9 i utskottet

”Jag reserverar mig till förmån för att bifalla motion D54-D58.”

Björn Kjellsson.

Mikael Ståldal yrkade

att landsmötet skulle bifalla motion D55

Christian Löwendahl yrkade

att landsmötet skulle bifalla motion D55 och D58B

Erik Ullenhag yrkade

att landsmötet skulle uttala att det faktum att staten får uppbära kyrkoavgift är principiellt felaktigt. Samtidigt finns det en rad praktiska skäl för denna ordning varför det är rimligt att staten under en övergångsperiod kan uppbära svenska kyrkans och andra samfunds avgifter.

Liselott Hagberg yrkade

att landsmötet skulle bifalla motion D54.

Åke Blomqvist yrkade

att landsmötet skulle bifalla utskottsreservation 8 till förmån för PS-reservation 1 som innebär avslag på motionerna D54 och D55.

Jan Björklund yrkade

att ärendet skulle hänskjutas till beredningsutskottet

Därmed ansågs yrkandena justerade och beslut bordlades till nästa förhandlingspass

§112 Utskottets yrkande 16 över motion D59-D62. PS-yrkande 1-5

I debatten yttrade sig Helena Bargholtz och Martin Andreasson.

Partistyrelsen hade yrkat:

1. **att** motion D59 avslås
2. **att** motion D60 bifalles
3. **att** motion D61 bifalles
4. **att** motion D62 bifalles
5. **att** motion D63 avslås

Reservation 1 i partistyrelsen

Vi yrkar bifall till motion D58. Vi anser att staten skall vara neutral i vilka samfund som skall ha vigselrätt. En borgerlig vigsel bör vara den enda juridiskt giltiga, därutöver bör det stå varje par fritt att välja vilka eventuella ceremonier man vill ha i samband med vigseln. Vi anser att motion D58 borde bifallas

Cecilia Malmström, Linnéa Darell och Nyamko Sabuni

Utskottet hade yrkat:

att partistyrelsens yrkanden skulle bifallas

Helena Bargholtz yrkade:

att motion D59 skulle bifallas

Därmed ansågs yrkandena justerade och beslut bordlades till nästa förhandlingspass

§113 Utskottets yrkande Yrkande 2 över motionerna G5-G7

I debatten yttrade sig Allan Widman, Mats Persson, Elver Jonson, Anita Brodén, Nyamko Sabuni, Bengt Olsson, Carl B Hamilton, Paula Werenfels Röttorp och Kristina Backelin.

Partistyrelsen hade yrkat:

1. **att** motionen G 5 avslås,
2. **att** följande text förs in i partiprogrammet under avsnittet Världen:

”Större satsningar bör göras på skuldavskrivningar som kan komma fattiga människor till godo i fattiga länder. Sådan skuldsanering bör gälla u-länder som uppvisar genuin vilja och trovärdighet när det gäller att föra en politik inriktad på demokratiska och sociala reformer och marknadsekonomi. Folkpartiet accepterar inte att skulder efterskänks till regimer som saknar sådana förutsättningar för en demokratisk utveckling och en ekonomiskt marknadsinriktad framtid.”

3. **att** motionen G 6 anses besvarad
4. **att** motionen G 7 avslås.

Utskottet hade yrkat:

att partistyrelsens yrkanden skulle bifallas.

Reservation 2 i utskottet

Vi reserverar oss till förmån för att motion G5 skall bifallas.

Miriam Nordfors, Christopher Jansson, Eva-Marie Byberg, Gunnar Irén

Fredrik Malm och Nina Larsson yrkade:

att motion G5 bifalles

Kristina Backelin yrkade:

att motion G5 bifalles med tillägg att landsmötet utalar att:

”Sverige ska avsätta minst 2 procent av BNP till bistånd. Biståndet ska noga uppföljas och endast gå till samhällsbyggande, kvalitativa åtgärder – såsom demokratisering, egen produktion och infrastruktur. Krav ska ställas på att mottagarlandet ska vara demokratiskt eller under en pågående demokratiseringsprocess.”

Anita Brodén yrkade:

att landsmötet uttalar att folkpartiet i biståndsarbetet ska verka för uppbyggnad av system för förnybar energi.

Därmed ansågs yrkandena justerade och beslut bordlades till nästa förhandlingspass

§114 Utskottets yrkande Yrkande 3 över motionerna G8-G12

I debatten yttrade sig Allan Widman, Mark Klamberg, Anita Brodén, Cecilia Malmström, Carl B Hamilton och Erik Ullenhag.

Partistyrelsen hade yrkat:

1. **att** motionen G 8 anses besvarad
2. **att** motionen G 9, yrkandena 1-3, bifalls,
3. **att** motionen G 10, yrkandena 1-9, anses besvarade
4. **att** motionerna G 10, yrkande 11, avslås
5. **att** motion G 11, yrkande 1, avslås
6. **att** motionen G 11, yrkande 2, anses besvarad
7. **att** motionen G 12 avslås.

Reservation 1 i partistyrelsen

Jag reserverar mig till förmån för att motion G 10, yrkande 11 ska bifallas.

Gunnar Nordmark

Reservation 2 i partistyrelsen

Vi reserverar oss till förmån för att motion G 12 ska bifallas.

Nyamko Sabuni och Gunnar Nordmark

Utskottet hade yrkat:

att motion G 10, yrkande 2, skall anses besvarad med hänvisning till följande:

”Utskottet håller med författarna till motion G 10 om att det är bekymmersamt att folkrätten återropas av odemokratiska makthavare som argument för att de ostört ska få fortsätta att förfölja och mörda sina egna medborgare. Därför har Folkpartiet, bland annat i en riksdagsmotion från riksmötet 2002/03, krävt att Sverige skall gå i spetsen för en fortsatt förnyelse av folkrätten och alltid söka bedriva en aktiv människorättspolitik, bl. a inom biståndspolitiken. Tillsammans med andra, särskilt EU-länder, kan Sverige spela roll och förhoppningsvis åstadkomma förändringar i länder som Kuba, Burma, Iran och många andra.

Folkrätten är inte något statiskt regelverk, utan består av konventioner och sedvänjor som hela tiden förändras. Omsorgen om den enskilde människan, minoriteters och folkslags grundläggande rättigheter bör sättas före staters suveränitet. En förändring av folkrätten bör innehålla en komplettering till gällande doktrin: folkrättens grundregel – att våld endast får tillgripas i självförsvar eller efter beslut i FN: s säkerhetsråd – bör kompletteras med en ’nödvärnsrätt’.”

att uttala följande i anslutning till motion G 10, yrkande 6:

”Ingen är betjänt av att förändringar genomförs på sådant sätt att en bred anslutning till FN äventyras.”

att i övrigt bifalla partistyrelsens yrkanden

Reservation 3 i utskottet

Jag reserverar mig till förmån för att G11, yrkande 1, skall bifallas.

Christopher Jansson

Anita Brodén och partistyrelsen yrkade:

att motion G10, yrkande 1, 2, 3 och 9 ska bifallas utom gällande orden ”jämbördig” och ”folkrätten”,

att det utrikespolitiska programmet för EU ska sändas ut på remiss till länsförbunden

Erik Ullenhag, Madeleine Sjöstedt, Erik Jennische och partistyrelsen yrkade:

att landsmötet ges partiledningen i uppdrag att agera för att fångarna på Gantánamobasen omedelbart ska

få tillgång till en rättssäker rättslig prövning i enlighet med internationell rätt.

Därmed ansågs yrkandena justerade och beslut bordlades till nästa förhandlingspass

§115 Utskottets yrkande 4 över motionerna G13-G19 samt motion G10, yrkande 10

I debatten yttrade sig Allan Widman, Hans Lindblad, Kira Repka och Nicke Grahn.

Partistyrelsen hade yrkat:

1. **att** motion G13 anses besvarad
2. **att** motion G14 anses besvarad
3. **att** motion G15 anses besvarad
4. **att** motion G16 bifalls
5. **att** motionen G17 bifalls
6. **att** motion G10 yrkande 10 bifalls
7. **att** motionen G18 anses besvarad
8. **att** motion G19 bifalls

Utskottet hade yrkat:

1. **att** avslå motion G10, yrkande 10
2. **att** bifalla motion G14,
3. **att** landsmötet uttalar följande:
”Alla ungdomar, oberoende av kön, bör ges grundläggande information om tjänstgöring i försvaret och ges möjlighet att mönstra.”
4. **att** i övrigt bifalla partistyrelsens yrkanden.

Reservation 4 i utskottet

Vi reserverar oss till förmån att landsmötet uttalar:
”En könsneutral mönstringsplikt skall tillämpas.”
Kira Repka, Gunnar Irén, Michael Helmersson, Sanya Tadic, Anja Olsson

Kira Repka yrkade:

att landsmötet bifaller reservation 4 i utskottet

Därmed ansågs yrkandena justerade och beslut bordlades till nästa förhandlingspass

§116 Utskottets yrkande 2 över motion A1 – A3, PS-yrkande 1 - 3

I debatten yttrade sig Mats Persson.

Partistyrelsen hade yrkat:

- att** motion A1 avslås
- att** motion A2 avslås
- att** motion A3 bifalles

Utskottet hade yrkat:

att landsmötet skulle bifalla partistyrelsens yrkanden.

Reservation 2 i utskottet

Jag reserverar mig för att motion A1 ska bifallas
Nina Larsson

Mats Persson yrkade:

att motion A1 bifalles

Därmed ansågs yrkandena justerade och beslut bordlades till nästa förhandlingspass

§117 Utskottets yrkande 3 över motion A4 – A10, PS-yrkande 1 - 6

I debatten yttrade sig Kristina Backelin, Ann-Cathrine Andrén och Henrik Anderson.

Partistyrelsen hade yrkat:

1. **att** motion A11 anses besvarad
2. **att** motion A12 anses besvarad
3. **att** motion A13 anses besvarad
4. **att** motion A14 anses besvarad
5. **att** motion A15 avslås
6. **att** motion A16 avslås

Utskottet hade yrkat:

att bifalla partistyrelsens yrkanden

Reservation 5 i utskottet

Motion A16 yrkande bör bifallas trots den populistiska tonen. Den berör politikernas villkor och en översyn av dessa regler vad gäller yrkes- respektive fritidspolitiker vore värdefullt.
Henrik Andersson, Anita Brodén, Erik Lundström

Henrik Andersson och Anita Brodén yrkade:

att reservation 5 i utskottet bifalles

Kristina Backelin yrkade:

att på de ställen i partiprogrammet där ordet fritidspolitiker finns, ska det bytas ut mot deltidspolitiker

*Därmed ansågs yrkandena justerade och beslut
bordlades till nästa förhandlingspass*

§118 Ajournering

Landsmötet beslutade

att ajournera förhandlingarna till 9/11 kl. 08.30.

Förhandlingarna ajournerades kl. 02.37.

Pass 8, 9/11, kl. 08.30 – 11.30

§119 Förhandlingarna återupptogs av Jonas Andersson kl. 08.30

§120 Dagordning för förhandlingspasset

Landsmötet beslutade

att fastställa dagordningen för förhandlingspasset i enlighet med mötespresidiets förslag

§121 Val av justerare och rösträknare

Till justerare tillika rösträknare valdes Ann Catrine Fogelgren, Åke Blomqvist, Kristin Lundberg och Nanna Tulinius.

§122 Utskottets yrkande 13 över motion D25 – D33, C25 yrkande 3, PS-yrkande 1 – 11

Ärendet bordlagt från nattpass.

Landsmötet beslutade

att avslå Mohammad Hassans yrkande

att avslå Erik Ullenhags yrkande

att bifalla utskottets yrkande

§123 Utskottets yrkande 14 – 15 över motion D54 – D58, PS-yrkande 1 – 7

Ärendet bordlagt från nattpass.

Landsmötet beslutade

att remittera frågan till beredningsutskottet.

§124 Utskottets yrkande 16 över motion D59 – D63, PS-yrkande 1 – 5

Ärendet bordlagt från nattpass.

Landsmötet beslutade

att avslå Helena Bargholz yrkande

att bifalla utskottets yrkande

§125 Utskottets yrkande 2 över motion G5 – G7, PS-yrkande 1 – 4

Ärendet bordlagt från nattpass.

Landsmötet beslutade

1. **att** avslå Fredrik Malms och Nina Larssons yrkande
2. **att** avslå Kristina Backelins yrkande
3. **att** bifalla Anita Brodéns yrkande

4. **att** bifalla utskottets yrkande i övrigt.

§126 Utskottets yrkande 3 över motion G8 – G12, PS-yrkande 1 – 7

Ärendet bordlagt från nattpass.

Landsmötet beslutade

att bifalla Erik Ullenhags, Madeleine Sjöstedts och Erik Jennisches yrkande

att bifalla Anita Brodéns och PS båda yrkanden

att bifalla utskottets yrkande i övrigt

§127 Utskottets yrkande 4 över motion G13 – G19, PS-yrkande 1 – 8

Ärendet bordlagt från nattpass.

Landsmötet beslutade

att avslå Kira Repkas båda yrkanden

att bifalla utskottets båda yrkanden

att bifalla utskottets yrkande

§128 Utskottets yrkande 2 över motion A1 – A3, PS-yrkande 1 – 3

Ärendet bordlagt från nattpass.

Landsmötet beslutade

att avslå Mats Perssons yrkande

att bifalla utskottets yrkande

§129 Utskottets yrkande 4 över motion A11 – A16, PS-yrkande 1 – 6

Ärendet bordlagt från nattpass.

Landsmötet beslutade

att avslå Henrik Anderssons och Anita Brodéns yrkande

att avslå Kristina Backelins yrkande

att bifalla utskottets yrkande

§130 Val av revisorer, varav en auktoriserad samt två revisorssuppleanter

Valberedningens ordförande Lennart Olsson föredrog valberedningens förslag till val av revisorer.

Landsmötet beslutade

att i enlighet med valberedningens förslag till revisorer utse Marie Welin (auktoriserad revisor) och Harald Hagnell

att i enlighet med valberedningens förslag till revisorssuppleanter utse Kenth Skårvik (auktoriserad revisor) och Kristina Malmnäs

§131 Val av ordförande och sex ledamöter av dechargeutskottet

Valberedningens ordförande Lennart Olsson föredrog valberedningens förslag till val av dechargeutskott

Landsmötet beslutade

att i enlighet med valberedningens förslag utse Anders Bjurström (ordförande), Ann Catrine Fogelgren, Gösta Frödin, Inger Mathisson, Anna-Kerstin Larsson, Ingmarie Mellenius, och Kjell Westring till dechargeutskott.

§132 Anförande av Karin Pilsäter

§133 Utskottets yrkande 1 över partistyrelsens förslag om att utarbeta ett tillväxtprogram

I debatten yttrade sig Tina Acketoft, Bijan Fahimi, Anne-Marie Ekström, Maria Åsenius, Gunnar Nordmark, Esse Petersson, Christer Nylander, Olle Schmidt, Yvonne Ångström och Christian Löwendahl

Landsmötet beslutade

att bifalla utskottets yrkande 1

§134 Utskottets yrkande 2 över motion E1 – E8, PS-yrkande 1 – 4

I debatten yttrade sig Tina Acketoft, Runar Patriksson, Jarl Strömbäck, Karin Pilsäter

Jarl Strömbäck yrkade

att landsmötet bifaller motion E1

Landsmötet beslutade

att avslå Jarl Strömbäcks yrkande

att bifalla utskottets yrkande 2

§135 Utskottets yrkande 3 över motion E4 – E8, PS-yrkande 1 - 5

I debatten yttrade sig Tina Acketoft, Karin Pilsäter, Mikael Ståldal, Runar Patriksson och Elver Jonsson

Mikael Ståldal yrkade

att ett nytt stycke läggs in i partiprogrammet efter det tredje stycket under rubriken ”Jobben”:

”Dagens turordningsregler vid uppsägning bör avskaffas. Dock skall återanställningsrätten behållas för att undvika missbruk från arbetsgivarens sida undviks.”

Landsmötet beslutade

att avslå Mikael Ståldals yrkande

att bifalla utskottets yrkande 3

§136 Motioner E9

I debatten yttrade sig Tina Acketoft, Karin Pilsäter, Nina Larsson, Anna Grönlund, Fredrik Malm, Brita Edholm, Christel Johnsson, Heli Berg, Carin Melin, Johan Ingarö, Ann-Cathrine André, Esse Petersson, Kristina Backelin, Gertrud Zeijersborger, Christian Löwendahl, Birgitta Ohlsson, Katarina Aspengren, Britt-Marie Lövgren, Johan Britz, Cecilia Carpelan, Gabriel Romanus, Solveig Hellqvist, Nanna Tulinius, Renate Moberg, Margareta Arteus Thor, Lennart Rohdin, Charlotte Klötz och Tobias Krantz.

§137 Streck i debatten

Landsmötet beslutade

att bifalla landsmötesordförandens yrkande om streck i debatten

§138 Motioner E9

Partistyrelsen hade yrkat

att motion E9 – E12 bör avslås

att motion E13 – E14 anses besvarade

Reservation 1 i partistyrelsen

Jag anser att motion E10 borde bifallas.

Erik Ullenhag

Reservation 2 i partistyrelsen

Vi anser att det nu kan vara tid att gå vidare med en tredje individuell månad. Det skulle betyda att folkpartiets modell blir att föräldrarna har tre månader var som är deras egna att ta ut och tre månader vardera som kan överlåtas till den andra föräldern eller någon tredje person.

Karin Pilsäter och Gunnar Nordmark

Reservation 3 i partistyrelsen

En ytterligare tvångsvis genomförd delning av föräldraförsäkringen skulle, med all säkerhet, uppfattas som en minskad valfrihet för flertalet barnfamiljer. Grunden i en liberal familjepolitik måste vara att småbarnsföräldrar ska få mer makt över sin tillvaro – inte mindre.

Motionärerna i motion E12 vill att föräldraförsäkringen ska bli ”individuell”.

Resonemanget bygger på en missuppfattning.

Föräldraförsäkringen är redan idag individuell, dessutom i flera avseenden. Försäkringen är ett sätt för staten att ge varje individuellt barn stöd i form av tid med sina föräldrar, på samma sätt som barnbidraget är ett sätt att ge varje barn ett individuellt ekonomiskt stöd. Föräldraledigheten delas också lika mellan föräldrarna.

Den tanke som är ny hos motionärerna är att dagarna inte ska kunna överlåtas till den andra föräldern. Det är en idé som vi avvisar. Det skulle kunna jämföras med om staten skulle sätta in hälften av barnbidraget på pappans respektive mammans bankkonto och sedan förbjuda exempelvis pappan att föra över barnbidragspengar till mammans konto. Därför bör de så kallade pappa- respektive mammamånaden avskaffas.

Folkpartiet förespråkar en offensiv jämställdhetspolitik utan pekpinnar. De som delar mer jämlikt på föräldraledigheten ska tjäna på det. För varje uttagen månad i föräldraförsäkringen som motsvaras av en månad som den andra föräldern tar ut utgår, med en införd jämställdhetsbonus, 90 procents ersättningsnivå istället för 80 procent. Utöver detta skall arbetsgivare på vars arbetsplatser mäns uttag av föräldraledighet ökar erhålla rabatt på arbetsgivaravgiften.

Anna Grönlund, Marit Paulsen, Håkan Lindh och Bijan Fahimi

Utskottet hade yrkat

att bifalla partistyrelsens yrkanden

Reservation 1 i utskottet

Vi reserverar oss till förmån för reservation 3 i partistyrelsens yttrande över motionerna E10-E12.
Runar Patriksson, Christel Johnsson, Mats Hasselgren, Kristina Backelin, Monica Jeal Söderberg, och Bengt Thorén

Birgitta Ohlsson och Christian Löwendahl yrkade

att landsmötet ska bifalla motion E11.

Nina Larsson och Christian Löwendahl yrkade

att landsmötet ska bifalla motion E12.

Anna Grönlund yrkade

att landsmötet ska bifalla reservationen i utskottet.

Landsmötet beslutade

att avslå yrkandet från Birgitta Ohlsson och Christian Löwendahl.

att avslå yrkandet från Nina Larsson och Christian Löwendahl.

att med röstsiffrorna 88 mot 53 bifalla utskottets yrkande och avslå yrkandet från Anna Grönlund.

att i övrigt bifalla utskottets yrkanden.

§139 Motion E15 – E19

I debatten yttrade sig Tina Acketoft, Anna Grönlund, Erik Lindborg, Tomas Sandström, Lars Eliasson, Jarl Ströbeck och Anita Brodén.

Partistyrelsen hade yrkat

att motion E15 samt E17-E19 anses besvarade

att motion E16 bifalles

Reservation 1 i partistyrelsen

Den arbetsgrupp som partistyrelsen föreslår ska arbeta fram ett nytt företagarpolitiskt program borde särskilt beakta konkurrensfrågorna och så även ett eventuellt införande av en utmaningsrätt.

Anna Grönlund, Håkan Lindh, Bijan Fahimi och Marit Paulsen.

Utskottet hade yrkat

att uttala följande i anslutning till motion E16: ”Arbetet med företagarpolitiska program ska samordnas med arbetet med tillväxtprogrammet.”

att uttala följande i anslutning till motion E17: ”Den arbetsgrupp som partistyrelsen utser att arbeta fram ett nytt företagarpolitiskt program bör särskilt beakta konkurrensfrågorna och införande av en utmaningsrätt.

att i övrigt bifalla partistyrrelsens yrkanden

Jarl Ströbeck yrkade

att landsmötet ska bifalla motion E18.

Anita Brodén yrkade

att landsmötet ska besluta att det företagarpolitiska programmet ska sändas på remiss till länsförbunden.

Landsmötet beslutade

att avslå Jarl Strömbecks yrkande.

att bifalla Anita Brodéns yrkande.

att i övrigt bifalla utskottets yrkanden.

§140 Motion E20 – E29 samt E3, yrkande 2 och 3

I debatten yttrade sig: Tina Acketoft, Lena Kagart Andersson, Kjell Björkqvist, Bengt Thorén, Yvonne Bergmark-Bröske, Nina Lundström, Henrik Lindholm, Mikael Ståldal, Christian Löwendahl, Birgitta Adolfsson, Lennart Rydberg, Karin Pilsäter, Anna Grönlund, Gunnar Andrén, Jarl Strömbeck, Maria Wallhager, Bengt Thorén och Jens Sundström.

§141 Streck i debatten

Landsmötet beslutade

att bifalla landsmötesordförandens yrkande om streck i debatten

§142 Motion E20 – E29 samt E3, yrkande 2 och 3

Partistyrelsen hade yrkat

1. **att** motion E20 och E21 anses besvarade
2. **att** motion E22 och E23 avslås
3. **att** motion E24 – E28 anses besvarade
4. **att** motion E29 avslås
5. **att** motion E3 yrkande 2 och 3 anses besvarade

Reservation 1 i partistyrelsen

Turismen utpekas i många utredningar som en ny framtidsbransch för avfolkningsbygder i stora delar av Sverige. Den reseupplevelse som vi i Norden har att erbjuda är unik och exotisk för en stor mängd människor i världen. Vid valet av destination finns våra främsta konkurrenter i våra närmaste grannländer som båda har lägre eller ingen moms på motsvarande ”produkter”. Detta skapar en betydande konkurrensnackdel för branschen. Det medför att Sverige blir utan en mängd besökare som väljer billigare, likvärdiga alternativ i Norge och Finland. I en strävan att tillskapa ett system av enhetlig moms kan vi inte bortse från att den internationella konkurrensen sätter gränser för vilken skattesats som är möjlig. Därför föredrar vi att konkurrensneutraliteten ska sättas före enhetligheten vid val av momssatser och därmed ska motion E22 bifallas.

Lena Kagart Andersson, Marit Paulsen och Ann-Cathrine André

Särskilt yttrande i partistyrelsen över yttrandet över motion E28

Vi anser att yttrandet borde innehållit ett tillägg där en ny mening införs som inriktning inför partistyrelsens hantering av avvecklingen av fastighetsskatten:

”Det är orimligt att en fastighetsägare kan få betala tjugo gånger högre fastighetsskatt för samma boendestandard beroende på var fastigheten är belägen.”

Birgitta Rydberg, Jan Björklund, Martin Andreasson och Ann-Cathrine André

Utskottet hade yrkat

1. **att** avslå motion E21 yrkande 2
2. **att** avslå motionerna E24 – E26 samt E28
3. **att** ge partistyrelsen i uppdrag att inom ramen för den vid 2001 års landsmöte antagna strategin för avveckling av fastighetsskatten låta utarbeta en lämplig metodik för hantering av taxeringsprocessen och den takt och på det sätt på vilket fastighetsskatten ska avvecklas
4. **att** avslå motion E2
5. **att** uttala följande: ”Det kan däremot vara rimligt att reglerna för kommunala avgifter ses över i syfte att om möjligt hitta lösningar på de problem som motionärerna pekat på.”
6. **att** i övrigt bifalla partistyrelsens yrkanden.

Nina Lundström yrkade

att landsmötet ska bifalla motion E20

Christian Löwendahl yrkade

att landsmötet ska bifalla motion E21

Lena Kagart Andersson yrkade

att landsmötet i första hand ska bifalla motion E22.

att landsmötet annars ska ge partistyrelsen i uppdrag att särskilt beakta de frågeställningar som lyfts fram i motion E22 i det tillväxtprogram som ska utarbetas till nästa landsmöte.

Mikael Ståldal och Christian Löwendahl yrkade

att landsmötet ska bifalla motion E23.

Henrik Lindholm yrkade

att landsmötet ska bifalla motion E24.

Birgitta Adolfsson och Kjell Björkqvist yrkade

att landsmötet ska bifalla motionerna E 24, E27 och E28.

Landsmötet beslutade

1. **att** avslå Nina Lundströms yrkande.

2. **att** avslå Christian Löwendahls yrkande.
3. **att** avslå Lena Kagart Anderssons yrkande.
4. **att** avslå Mikael Ståldals och Christian Löwendahls yrkande.
5. **att** avslå Henrik Lindholms yrkande.
6. **att** avslå Birgitta Adolfssons och Kjell Björkqvists yrkande.
7. **att** i övrigt bifalla utskottets yrkanden.

§143 Motion E30 – E32

I debatten yttrade sig Runar Patriksson, Christel Johnsson, Ragnar Engman, Lars Persson, Jarl Strömbäck, Karin Pilsäter, Jens Sundström.

Partistyrelsen hade yrkat

att motion E30 avslås

att motion E31 avslås

att motion E32 avslås

Utskottet hade yrkat

att bifalla partistyrelsens yrkanden

Reservation 2 i utskottet

Vi reserverar oss till förmån för motion E31.

Christel Johnsson, Runar Patriksson, Jarl Strömbäck och Lars Eliasson.

Lars Persson yrkade

att landsmötet skulle bifalla motion E30

Christel Johnsson yrkade

att landsmötet skulle bifalla motion E31

Landsmötet beslutade

att avslå Lars Perssons yrkande

att avslå Christel Johnssons yrkande

att bifalla utskottets yrkande

§144 Motion E33-35, samt E3 yrkande 4-5

I debatten yttrade sig Karin Pilsäter, Lennart Gabrielsson, Christian Löwendahl, Håkan Lindh, Rafael Zawilinski, Birgitta Rydberg, Jarl Strömbäck, Marita Aronsson, Runar Patriksson och Esse Pettersson.

Partistyrelsen hade yrkat

att motion E33 anses besvarad

att motion E34 anses besvarad

att motion E35 avslås

att motion E3 yrkande 4 anses besvarat

att motion E3 yrkande 5 anses besvarat

Utskottet hade yrkat

att bifalla partistyrelsens yrkanden

Christian Löwendahl yrkade

att landsmötet skulle bifalla motion E34.

Rafael Zawilinski yrkade

att landsmötet skulle uppdra åt partistyrelsen att tillsätta en arbetsgrupp med uppgift att utreda förutsättningar för kommunal eller regional företagsbeskattning.

Landsmötet beslutade

att avslå Christian Löwendahls yrkande

att avslå Rafael Zawilinskis yrkande

att bifalla utskottets yrkande

Pass 9, 9/11, kl. 12.40-13.50

§145 Förhandlingspasset öppnas av Jonas Andersson kl 12.40

§146 Dagordning för förhandlingspasset

Landsmötet beslutade

att fastställa dagordningen för förhandlingspasset i enlighet med mötespresidiets förslag

§147 Val av justerare och rösträknare

Till justerare tillika rösträknare valdes Margareta Artéus Thor, Leif Sanner och Elver Jonsson.

§148 Ärende från beredningsutskottet

Beredningsutskottets ordförande Jan Björklund föredrog beredningsutskottets ärende om motion H5.

Beredningsutskottet yrkade:

att avslå motion H5 yrkande 1

Landsmötet beslutade

att bifalla beredningsutskottets yrkande

§149 Ärende från beredningsutskottet

Beredningsutskottets ordförande Jan Björklund föredrog beredningsutskottets ärende om PS-förslag 3 om stadgar.

Beredningsutskottet yrkade

att bifalla PS-förslag 3, Stadgeändring beträffande landsmöten,

att den föreslagna nya meningen i stadgarnas §6 för lydelsen: "Vid övriga ordinarie landsmöten gäller denna motionsrätt endast stadgarna samt de frågor partistyrelsen beslutat skall behandlas vid landsmötet."

Landsmötet beslutade

att bifalla beredningsutskottets yrkanden

§150 Ärende från beredningsutskottet

Beredningsutskottets ordförande Jan Björklund föredrog beredningsutskottets ärende om motion D54-58.

Beredningsutskottet yrkade:

att landsmötet uttalar att de två lagarna om uppbörd åt Svenska kyrkan och övriga trossamfund skall sammanföres till en lag,

att landsmötet uttalar sitt stöd för den uppgörelse om uppbörd av kyrkoavgift för samtliga trossamfund som folkpartiets riksdagsgrupp ställt sig bakom,

att motion D55 avslås,

att i övrigt bifalla yrkandena från utskott 6 (det vill säga bifall till PS) angående motion D54-D58.

Landsmötet beslutade

att bifalla beredningsutskottets yrkanden

§151 motion F1-F2

I debatten yttrade sig Nina Lundström, Kjell Björkqvist, Nyamko Sabuni, Lars Erik Holm, Yvonne Ångström, Bror Lindahl och Carl B Hamilton.

Partistyrelsen hade yrkat

1. **att** motion F3 anses besvarad,
2. **att** motion F4 anses besvarad,
3. **att** motion F5 anses besvarad,
4. **att** motion F6 anses besvarad,
5. **att** motion F7 anses besvarad.

Utskottet hade yrkat

att bifalla partistyrelsens yrkanden.

Reservation 1 i utskottet

Vi reserverar oss till förmån för att motion F1, yrkande 1, skall bifallas och att landsmötet uttalar: ”att Folkpartiet med hänvisning till innehållet i denna motion omprövar sitt ställningstagande vad gäller EU:s strukturfonder i framtiden”.

Kjell Björkqvist, Birgitta Adolfsson, Bror Lindahl

Kjell Björkqvist och Bror Lindahl yrkade

att landsmötet bifaller reservation 1 angående motion F1.

Lars-Erik Holm yrkade

att landsmötet bifaller motion F2.

Landsmötet beslutade

att avslå Kjell Björkqvist och Bror Lindahls yrkande,

att avslå Lars-Erik Holms yrkande,

att bifalla utskottets yrkande.

§152 motion F8-F10

I debatten yttrade sig Nina Lundström, Mikael Ståldal och Nyamko Sabuni.

Partistyrelsen hade yrkat

att motion F8 anses besvarad,

att motion F9 anses besvarad,

att motion F10 anses besvarad.

Utskottet hade yrkat

att bifalla partistyrelsen yrkanden.

Mikael Ståldal yrkade

att landsmötet bifaller motion F10.

Landsmötet beslutade

1. **att** avslå Mikael Ståldals yrkande,
2. **att** bifalla utskottets yrkande.

§153 motion F11-F12

I debatten yttrade sig Nina Lundström, Nyamko Sabuni och Harald Nordlund.

Partistyrelsen hade yrkat

1. **att** motion F11, yrkande 1, anses besvarat,
2. **att** motion F11 yrkande 2 anses besvarat,
3. **att** motion F11 yrkande 3 anses besvarat,
4. **att** motion F12 anses besvarad.

Utskottet hade yrkat

att bifalla partistyrelsens yrkanden,

att uttala följande i anslutning till motion F11, yrkande 1-3

”Den ingångna trepartsöverenskommelsen mellan Fastighetsägarförbundet, SABO och Hyresgästernas riksförbund är ett steg i rätt riktning att reformera hyressättningsystemet.”

Harald Nordlund yrkade

att bifalla motion F12.

Sara Svanström och Kira Repka yrkade

att motion F11 bifalls.

Landsmötet beslutade

att avslå Harald Nordlunds yrkande,

att avslå Sara Svanström och Kira Repkas yrkande

att bifalla utskottets yrkande.

§154 motion F13-F15

I debatten yttrade sig Nina Lundström, Kjell Aleklett och Sten Jonsson.

Partistyrelsen hade yrkat

att motion F13 anses besvarad,

att motion F14 anses besvarad,

att motion F15 anses besvarad

Utskottet hade yrkat

att anta särskilt yttrande

”Utskottet anser inte att svaren på motionerna 13-15 är tillfyllest. Energipolitiken är för viktig för att helt överlåta till marknadskrafterna. Samhället kan behöva reserver och konstruktioner i kraftöverföring som inte marknaden kan tillhandahålla.

Energipolitiken måste naturligtvis också ses ur ett säkerhetspolitiskt perspektiv med tanke på det nya världsläget. Ett antal felaktigheter i svaren stärker vår misstanke om att PS har hastat fram sitt yttrande. Vi vill genom uttalandet uppmana PS till en fördjupande analys av hela energipolitiken”.

att i övrigt bifalla partistyrelsens yrkanden

Reservation 2 i utskottet

Bergvärme och jordvärme är billigt, tillgänglig, ekonomiskt bärande, har lång livslängd, evig och konstant, kräver lite underhåll och är miljövänlig. Jag reserverar mig till förmån för att motion F14, yrkande 2 ska bifallas

Farrokh Farrokh

Kjell Aleklett yrkade

att partistyrelsen få i uppdrag att ta fram ett energipolitiskt program.

Landsmötet beslutade

att avslå utskottets yrkande 1,

att bifalla Kjell Alekletts yrkande,

att i övrigt bifalla utskottets yrkande.

§155 motion F45-F48

I debatten yttrade sig Nina Lundström, Kjell Björkqvist, Håkan Borg, Lars Tysklind, Lennart Rohdin, Claes Jägervall, Anders Ekegren, Henrik Lindblom, Monia Sturén och Tobias Krantz.

§156 Streck i debatten

Landsmötet beslutade

att bifalla yrkande från Jonas Andersson om streck i debatten.

§157 motion F45-F48

I debatten yttrade sig Staffan Werme, Birgitta Rydberg, Lennart Rydberg, Sten Jonsson, Erik Ullenhag, Tobias Krantz, Christian Löwendahl, Håkan Lindh, Lars Tysklind, Christina Andersson, Bo Könberg, Anders Ekegren och Carl B Hamilton.

Partistyrelsen hade yrkat

att motion F45 anses besvarad,

att motion F46 avslås,

att motion F47 avslås,

att motion F48 anses besvarad.

Reservation 1 i partistyrelsen

”Vi anser inte att det är rimligt att samma regler vad gäller strandskyddet skall gälla i hela landet. Detta med hänsyn till att förhållanden i Sverige ser olika ut. Ambitionen måste vara att tillämpningen av lagstiftningen skall göras mer flexibel. Vi menar att det i vissa fall måste kunna få göras avsteg från de generella strandskyddsbestämmelserna. I glesbygdsområden där det kan finnas mitals av orörda kustområden, sjöar och vikar skall det kunna ges möjlighet att på lokal och kommunal nivå göra undantag från de generella reglerna. Vi är därför inte främmande för att plädera för en ändring i miljöbalken 7 kapitlet 16 paragrafen, som föreslås i motion F 47, i syfte att öka kommunernas självbestämmande. Samtidigt vill vi påpeka att reglerna för strandskydd skall tillämpas hårdare än vad som idag kan förekomma i kommuner med ett starkt exploateringstryck, såsom exempelvis Stockholms län. Vidare anser vi att Naturvårdsverket måste ges ökade resurser att på ett förbättrat sätt kunna pröva dispensererna. I övrigt delar vi motionärernas uppfattning om behovet av att förbättra utbildningen och kunskapen hos kommunalpolitiker i denna fråga.

Det kan tilläggas att Naturvårdsverket under våren 2002 presenterade en kartläggning av strandskyddsbestämmelserna och rapporten är nu på remiss hos berörda myndigheter och organisationer. Vi ser inte någon anledning att ändra sina ställningstagande innan remissrundan är avslutad. Motion F46 och F47 borde därför anses besvarade.”

Birgitta Rydberg, Karin Pilsäter, Bo Könberg, Martin Andreasson, Lena Kagart Andersson,

Nyamko Sabuni, Gunnar Nordmark och Lena Isaksson.

Utskottet hade yrkat

att bifalla reservation 1 i partistyrelsen,

att anta ett särskilt yttrande,

”Utskottet anser att det bör finnas större korrelation mellan PS-yttrandet och PS-yrkandet över en motion. Om partistyrelsen går emot motionen ska denna avslås, inte anses besvarad. Detta bör beaktas till nästa landsmöte.”

Reservation 3 i utskottet

Vi reserverar oss till förmån för partistyrelsens yrkande.

Henrik Lindblom och Kjell Bergqvist

Henrik Lindblom yrkade

att landsmötet bifaller PS-yttranden.

Kjell Björkqvist yrkade

1. **att** landsmötet bifaller partistyrelsens yrkanden över motion F45-F48 om strandskydd,
2. **att** landsmötet bifaller partistyrelsens yrkande att landsmötet skall uttala som sin mening att kommunerna själva skall få avgöra avvägningen mellan bebyggelse och friluftsliv, med det skall finnas möjlighet för länsstyrelsen att stoppa bebyggelse inom dagens strandskyddsområden om ny bebyggelse hotar biologiskt sällsynta arter eller områden av riksintresse.”

Jan Wahlén yrkade

att landsmötet i första hand bifaller partistyrelsens förslag,

att landsmötet bifaller reservation 1 i partistyrelsen, men att sjätte meningen istället får följande lydelse:

”Vi vill därför plädera för en ändring i miljöbalken 7 kapitlet, 16 paragrafen, som föreslås i motion F48, i syfte att öka kommunernas självbestämmande.”

Lars Tysklind yrkade

1. **att** landsmötet bifaller utskottet, dvs. reservation i PS-yttrande med följande tillägg

”En mer flexibel tillämpning av lagstiftningen fås genom att ett lokalt anpassat strandskydd tas fram i en process mellan aktuell kommun och länsstyrelse. Kommunen står för lokal förankring och länsstyrelserna för fastställelse av en lokalt preciserad strandskyddsgräns, grundad på inventering av skyddsvärda områden både ur friluftslivs- och biologisk synpunkt. Skyddszonen kommer då att variera och upplevas rimlig både i

lågexploaterad glesbygd och högexploaterat storstadsområde.”

Håkan Borg yrkade

att landsmötet beslutar att nytillkomna strandnära fastigheter ej kan omfatta strandlinjen och 10 meter därifrån mot land,

att riksdagsgruppen får i uppdrag att motionera enligt detta förslag.

Landsmötet beslutade

1. **att** avslå Håkan Borgs yrkande,
2. **att** avslå Henrik Lindbloms yrkande,
3. **att** avslå Kjell Björkqvists yrkande,
4. **att** bifalla utskottets yrkande,
5. **att** bifalla Lars Tysklinds yrkande,
6. **att** bifalla Jan Wahléns yrkande.

§158 Val av valberedning

Helene Odenjung föredrog förslaget till valberedning:

Lennart Olsson, ordförande
Britt Marie-Lövgren, ordinarie ledamot
Bengt-Åke Nilsson, ordinarie ledamot
Maria Winberg-Nordström, ordinarie ledamot
Lennart Rydberg, ordinarie ledamot
Nina Larsson, suppleant
Liselotte Lindell-Stålbröst, suppleant

Landsmötet beslutade

att bifalla förslaget till valberedning.

§159 Motion F3-F7

I debatten yttrade sig Marie Wahlgren, Gösta Frödin, Maria Wallhager, Esse Petersson och Runar Patriksson.

Partistyrelsen hade yrkat

1. **att** motion F3 anses besvarad,
2. **att** motion F4 anses besvarad,
3. **att** motion F5 anses besvarad,
4. **att** motion F6 anses besvarad,
5. **att** motion F7 anses besvarad.

Utskottet hade yrkat

1. **att** bifalla partistyrelsens yrkande beträffande motion F3,

2. **att** avslå motion F4 och att uttala följande i anslutning till motionen:

”Infrastrukturområdet är ett av de få områden där Folkpartiet liberalerna i årets budget ligger över regeringens anslag. Att som motionären föreslår, binda partiet vid ett högre belopp jämfört med regeringen, skulle försvåra för riksdagsgruppen att forma en ansvarig ekonomisk politik. Även i oppositionen bör folkpartiet ta hänsyn till de ekonomiska realiteterna och vilka begränsningar de ger i reformutrymme. Därför bör riksdagsgruppen inte bindas fast vid specifika belopp även om den politiska inriktningen bör vara att infrastruktursatsningar är ett prioriterat område.”

3. **att** bifalla partistyrelsens yrkande beträffande motion F5 och uttala följande: ”Eventuella avgiftssänkningar gällande broavgift bör gälla samtliga trafikslag.”
4. **att** bifalla partistyrelsens yrkanden beträffande motionerna F6 och F7.

Gösta Frödin yrkade

att landsmötet skulle bifalla motion F3, yrkande 1.

Lars Eliasson yrkade

att landsmötet skulle bifalla motion F3.

Landsmötet beslutade

att avslå Gösta Frödins yrkande,
att avslå Lars Eliassons yrkande,
att bifalla utskottets yrkanden.

§160 Motion F16-F20

I debatten yttrade sig Marie Wahlgren, Inger Hilmansson och Gösta Frödin.

Partistyrelsen hade yrkat

1. **att** motion F16 anses besvarad,
2. **att** motion F17 anses besvarad,
3. **att** motion F18 anses besvarad,
4. **att** motion F19 anses besvarad,
5. **att** motion F20 anses besvarad.

Utskottet hade yrkat

att bifalla partistyrelsens yrkanden beträffande motionerna F16-F18,
att avslå yrkandena 1-2 i motion F19,
att yrkandena 3-4 i motion F19 anses besvarade i enlighet med partistyrelsens yrkande,

att bifalla partistyrelsens yrkanden beträffande motion F20 och uttala följande: ”Att man särskilt skall beakta problemen med mopeder av klass II.”

Reservation 1 i utskottet

”Vi reserverar oss till förmån för att motion F19 yrkande 1-2 skall anses besvarade med följande uttalande: ”Fordonsförarens kunskaper och hälsotillstånd bör regelbundet kontrolleras. Intervallerna bör man dock inte binda sig för i nuläget.”

Ulf Wetterlund, Jan Leander och Margareta Arthéus Thor

Gösta Frödin yrkade

att landsmötet skulle bifalla motion F18.

Ulf Wetterlund, Jan Leander och Margareta Arthéus Thor yrkade

att landsmötet skulle bifalla reservation 1 i utskottet

Inger Hilmansson yrkade

att landsmötet skulle bifalla motion F19 o

Landsmötet beslutade

1. **att** avslå Frödins yrkande,
2. **att** avslå Ulf Wetterlunds, Jan Leanders och Margareta Arthéus Thors yrkande,
3. **att** avslå Inger Hilmanssons yrkande,
4. **att** bifalla utskottets yrkanden.

§161 Motion F21-F24

I debatten yttrade sig Marie Wahlgren, Martin Andreasson, Maria Wallhager, Mikael Ståldal och Christian Löwendahl.

Partistyrelsen hade yrkat

1. **att** landsmötet uttalar att:
I. lagen bör ändras så att varje kommun själv har rätt att fatta beslut om införande av biltullar,
II. intäkterna från biltullar skall stanna i kommunen,
III. en förutsättning för att en kommun skall få införa biltullar är att samtycke inhämtas från kringliggande kommun/ -er som påverkas i hög utsträckning,
2. **att** motionerna F 21-F 23 samt motion E 3, yrkande 6-8 därmed anses besvarade.

Utskottet hade yrkat

1. **att** bifalla partistyrelsens yrkande 1,
2. **att** biltullar ändras till biltullar/trängselavgifter i partistyrelsens att-satser I, II och III,

3. **att** uttala följande: ”Ett eventuellt införande av biltullar/trängselavgifter får inte tas som intäkt för att statliga infrastruktursatsningar minskar i motsvarande grad. Kommunerna äger ej rätt att införa biltullar/trängselavgifter på statliga vägar.”,
4. **att** avslå motion F21,
5. **att** uttala följande gällande motion F24:
”Folkpartiet har i flera av sina motioner speglat synen att ekonomiska styrmedel kan vara lämpliga inom miljöområdet. Detta gäller även inom trafikområdet via t.ex. koldioxidskatter. Partiet anser dock att biltullar/trängselavgifter är en lokal miljöfråga och bör beslutas kommunalt.”,
6. **att** i övrigt bifalla partistyrelsens yrkanden.

Landsmötet beslutade

att bifalla utskottets yrkanden.

§162 Motion F25-F37

I debatten yttrade sig Marie Wahlgren, Tord Ingmar, Sverker Thorén, Staffan Oresson, Harald Nordlund, Björn Ljung, Gullvy Jonsson, Marit Paulsen, Sten Jonsson, Jan Björklund och Gunnar Nordmark.

Partistyrelsen hade yrkat

1. **att** motion F25 avslås,
2. **att** motion F26 avslås,
3. **att** motion F27 anses besvarad,
4. **att** motion F28 bifalles,
5. **att** motion F29 anses besvarad,
6. **att** motion F30 avslås,
7. **att** motion F31 anses besvarad,
8. **att** motion F32 avslås,
9. **att** motion F33 anses besvarad,
10. **att** motion F34, yrkande 1, anses besvarad,
11. **att** motion F34, yrkande 2, avslås,
12. **att** motion F35 anses besvarad,
13. **att** motion F36 anses besvarad,
14. **att** motion F37 anses besvarad.

Utskottet hade yrkat

1. **att** bifalla partistyrelsens yrkanden beträffande motionerna F25-F26,
2. **att** bifalla motion F27 och uttala följande:
”Grunden för ett kretsloppsarbete måste vara att hitta så effektiva system som möjligt för att dels minska mängden material som används t.ex. som förpackningar, uppmuntra till återvinning och

minska mängden sopor. För att detta arbete skall ha en långsiktig samhällsförankring måste det ske med metoder som upplevs som rationella för människor. Folkpartiet har pekat ut flera olika styrmedel i detta arbete, t.ex. kretsloppsförsäkringar. Folkpartiet anser att arbetet med kretsloppssamhället skall utgå från EU:s avfallshierarki. Återvinning av material i första hand där detta är miljömässigt rationellt, förbränning och därmed energiåtervinning i andra hand och deponi som ett sista alternativ. Utskottet anser att frågan om avfallssortering behöver studeras ytterligare innan nya steg tas. En allsidig utvärdering bör göras av de åtgärder som vidtagits under 1900-talet. Utvärderingen ska ta hänsyn till vad som är bäst för miljön ur ett bredare perspektiv.”

3. **att** bifalla partistyrelsens yrkande beträffande motion F28,
4. **att** bifalla partistyrelsens yrkande beträffande motion F29 samt att uppdra till partistyrelsen att tillsätta en arbetsgrupp med uppgift att utreda hur frågan kring ekonomiska styrmedel kan användas för att gynna en utveckling av alternativa energikällor för fordon,
5. **att** bifalla partistyrelsens yrkanden beträffande motionerna F30-F31,
6. **att** bifalla partistyrelsens yrkande beträffande motion F32 och uttala följande:
”Utskottet anser att motionären pekar på ett viktigt problem d v s att en vattendom inte kan omprövas. Utskottet anser dock att det är olyckligt att låsa sig fast vid en så detaljerad tidsram som motionären angivit.”
7. **att** bifalla partistyrelsens yrkanden beträffande motionerna F33-F37.

Reservation i utskottet

”Vi vill reservera oss till förmån för att anse motion F27 besvarad med samma motivering som ovan.”
Björn Ljung, Marie Wahlgren och Maria Wallhager.

Björn Ljung, Maria Wallhager, Marit Paulsen och partistyrelsen yrkade

att landsmötet skulle bifalla utskottsreservationen

Gunnar Nordmark yrkade

att landsmötet skulle avslå utskottets yrkande beträffande motion F29.

Tord Ingmar yrkade

att landsmötet skulle besluta att det i partiprogrammet inskrivs att godtagbar tillgång på rekreationsmarker i och kring tätorter är en fundamental planeringsaspekt som bör backas upp

bl.a. genom tillgångsriktlinjer i stil med vad som skisseras i motion F35.

Landsmötet beslutade

att bifalla Björn Ljungs, Maria Wallhagers, Marit Paulsens och partistyrelsens yrkande,

att avslå Gunnar Nordmarks yrkande,

att avslå Tord Ingmar yrkande,

att i övrigt bifalla utskottets yrkanden.

§163 Motion F38-F44

I debatten yttrade sig Marie Wahlgren, Gunnar Nordmark, Heli Berg, Jan Leander, Hans-Petter Paulsen, Runar Patriksson, Sten Jonsson och Inger Larén.

Partistyrelsen hade yrkat

1. **att** motion F38, yrkande 1, anses besvarad,
2. **att** motion F38, yrkande 2 bifalls,
3. **att** motion F39, att-satserna I och V bifalles,
4. **att** motion F39, att-satserna III och VI anses besvarade,
5. **att** motion F39, att-satserna II, IV och VII bör avslås,
6. **att** motion F40, yrkande 1 bifalls,
7. **att** motion F40, yrkande 2 anses besvarad,
8. **att** motion F41 bifalls,
9. **att** motion F42 avslås,
10. **att** motion F43, yrkande 1, 2, 4 och 5 avslås,
11. **att** motion F43, yrkande 3 anses besvarad,
12. **att** motion F44, yrkande 1 avslås,
13. **att** motion F44, yrkande 2-3 anses besvarade.

Reservation 1 i partistyrelsen

”Motion F40, ’En livskraftig vargstam’, bör bifallas i sin helhet. Det motionären föreslår innebär att en livskraftig vargstam i Sverige kan säkras, samtidigt som acceptansen för vargen och förståelsen för folkpartiets rovdjurspolitik väsentligt skulle öka. Inte minst bland de människor som bor i de delar av landet där vargen finns.”

Håkan Lindh, Carl B Hamilton, Marit Paulsen, Nyamko Sabuni, Lena Isaksson och Ann-Cathrine André

Reservation 2 i partistyrelsen

”Sverige är stort nog för en livskraftig vargstam. Motion F41 bör bifallas.”

Erik Ullenhag och Karin Pilsäter

Utskottet hade yrkat

1. **att** bifalla partistyrelsens yrkande avseende yrkande 2 i motion F38,
2. **att** bifalla yrkande 1 och 5 i motion F39,
3. **att** avslå yrkande 2, 4, 6 och 7 i motion F39,
4. **att** anse yrkande 3 i motion F39 besvarat,
5. **att** bifalla partistyrelsens yrkande beträffande yrkande 1 i motion F38 och uttala följande: ”Folkpartiet skall verka för en jaktbar stam av varg.”,
6. **att** motion F40 bifalles i sin helhet,
7. **att** motion F41 bifalles,
8. **att** motionerna F42-F44 bifalles i enlighet med partistyrelsens yrkanden.

Reservation i utskottet

”Jag reserverar mig till förmån för att punkt III och VI i motion F39 skall bifallas.”

Bengt Olsson

Hans Peter Paulsen yrkade

att landsmötet skulle bifalla motion F41 men med tillägget att landsmötet uppdrar åt partistyrelsen att snarast påbörja arbetet med att förändra jaktlagstiftningen så att en djurägare kan skydda sina hemdjur vid ett första angrepp.

Runar Patriksson yrkade

att landsmötet skulle bifalla motion F43.

Landsmötet beslutade

att avslå Hans Peter Paulsens tilläggsyrkande,

att avslå Runar Patrikssons yrkande,

att bifalla utskottets yrkanden.

§164 Reservationer

Vi reserverar oss till förmån för bifall av motion A9.

Cristopher Jansson, Charlotte Klötz

Jag reserverar mig till förmån för att de allmänpolitiska riktlinjerna skall ges följande rubrik: ”Folkpartiet liberalerna utmanar socialdemokraterna om makten”.

Esse Pettersson

Jag reserverar mig till förmån för reservation 1 i utskottets betänkande över de allmänpolitiska riktlinjerna.

Kristina Backelin

Jag reserverar mig till förmån för motion B2. Jag vill att feministiska jämställdhetsplaner införs i förskolan.

Christel Johnsson

Vi reserverar oss mot att folkpartiets landsmöte än en gång valt bort liberala principer för populära procentmål i valet 2006 och därför valt att behålla kungahuset.

Miriam Nordfors, Frida Johansson Metsö

Vi reserverar oss för republikkravet i motion D15 och D16. Kungar och drottningar hör hemma i sagan och inte i ett liberalt partis program.

Birgitta Ohlsson, Nina Larsson, Fredrik Malm

Jag anser att Johanna Parikka Altenstedts yrkande i motion D13 om att arbeta fram ett minoritetspolitiskt program bör bifallas.

Willy Viitala

Jag reserverar mig mot beslutet om den ytterst oliberala principen om positiv särbehandling, i samband med behandlingen av motion D12.

Kira Repka

Jag reserverar mig mot landsmötets beslut att bifalla utskottets yrkande om språkkravet. Språkkrav i sig är av godo, men kravet på språkstest skär sig mot rösträtten. Förfarandet kring att införa språkkravet i folkpartiets politik strider mot alla interdemokratiska ideal och principer.

Förslaget i den form det framfördes i valet 2002 var en tveivelaktig form av populism.

Willy Viitala

Jag reserverar mig till förmån för bifall av motion D1, yrkande 1.

Lennart Rohdin

Jag reserverar mig mot landsmötets beslut avseende motionerna C28 och C29 och ansluter mig till reservation 2 i partistyrelsen av Birgitta Rydberg och Marianne Beyer.

John-Erik Nyman

Vi reserverar oss till förmån för reservation 3 i utskottets yttrande om alkohol- och drogfrågor. För att minska alkoholproblemen bland ungdomar är det av vikt att skapa en gemensam åldergräns genom en höjning av serveringsåldern samt inköpsåldern för folköl till 20 år.

Jan Wahlin, Cecilia Davelid, Ese Pettersson, Inger Gustafsson, Slobodan Susa

Vi reserverar oss mot landsmötets beslut avseende motion C28 och C29, och ansluter oss till reservation

2 i partistyrelsen av Birgitta Rydberg och Marianne Beyer.

Torsten Källeborg, Esse Pettersson

Jag reserverar mig mot landsmötets beslut avseende motionerna C16 och 17, om sprututbyten. Jag ansluter mig till utskottets bifallsyrkande till reservation 4 i partistyrelsens yttrande.

John-Erik Nyman

Jag reserverar mig mot landsmötets beslut avseende motion C16 och C17 och till förmån för bifall av utskottets förslag angående sprututbyten.

Lennart Rohdin

Vi reserverar oss till förmån för reservation 1 och 2 i utskott 4, om alkoholfrågor.

Marie Wahlgren, Bodil Ericsson, Caj-Åke Anderson, Ulf Nilsson, Nanna Tulinius, Brita Edholm, Tina Acketoft, Iva Parizkova Ryggståhl, Pierre Månsson, Maria Winberg Nordström, Torkild Strandberg, Christer Nylander, Allan Widman, Ewa Bertz

Vi reserverar oss mot följande beslut i behandlingen av det rättspolitiska programmet:

Åtalsförhandling, punkterna 257, 258 och 369

Strafflindring, punkterna 261, 262 och 370.

Landsmötet borde ha beslutat i enlighet med Carin Melins yrkande att stryka dessa punkter.

Agneta Berliner, Torsten Källberg, Lars Alderfors, Nicklas Norgren

Jag reserverar mig mot beslutet att tillåta buggning och till förmån för Ullenhags, Könbergs, Pilsäters mfl. reservation.

Agneta Berliner

Jag reserverar mig mot beslutet att avslå motion D40, och till förmån för Fredrik Malms yrkande om bifall till motionen.

Agneta Berliner

Jag reserverar mig till förmån för bifall till motion D40.

Lennart Rohdin

Vi reserverar oss mot beslutet att tillåta buggning.

Enligt vår mening kränker en sådan åtgärd den personliga integriteten på ett oacceptabelt sätt.

Peter Kjellman, Anna Ågerfalk

Jag reserverar mig mot beslutet att tillåta buggning, av följande skäl:

1. Det är oförenligt med liberala principer.
2. Det uppstår problem med "biinformation".

3. Okyldiga personer i de misstänkta närhet kartläggs, ofta helt i onödan. Denna registrering är oacceptabel.
4. Gränsdragningsproblemen blir uppenbart ohanterliga, särskilt mot bakgrund att författningsdomstol saknas.
5. Grova brottslingar kommer att anpassa sig till en situation där buggning förutsätts och väljer därmed andra vägar för sin verksamhet.
6. Det är ett steg i en skrämmande utveckling mot ett samhälle vars existens liberalismen aktivt kämpat mot i 200 år.

Stefan Millgård

Vi reserverar oss mot beslutet att tillåta hemlig rumsavlyssning, s.k. buggning. Det är djupt olyckligt att folkpartiet liberalerna offerar den enskildes integritet och tillåter buggning.

Birgitta Cameron, Gunnar Irén

Vi reserverar oss till förmån för partistyrelsereservanternas avslagsyrkande angående hemlig rumsavlyssning.

Christopher Jansson, Charlotte Klötz

Vi reserverar oss mot landsmötets olyckliga beslut att fortsätta förespråka s.k. buggning. Det är olyckligt att folkpartiet liberalerna försätter att nagga på den personliga friheten.

Frida Johansson Metso, Miriam Nordfors, Sara Svanström, Nina Larsson, Johan Örneblad, Minna Klintz, Johan Britz

Jag reserverar mig till förmån för bifall av reservation 2 i partistyrelsen angående buggning.

Lennart Rohdin

Jag reserverar mig till förmån för mina yrkanden om avslag till punkterna 97, 98, 227, 257, 258 samt 261 i det rättspolitiska programmet.

Carin Melin

Vi reserverar oss till förmån för att bifall till Carin Melins yrkande att punkt 227 i det rättspolitiska programmet stryks.

Charlotte Klötz, Christopher Jansson

Vi reserverar oss mot att landsmötet fattade beslut att kriminalisera ”maskering” vid demonstration och att anonymt yttra sina åsikter

Nina Larsson, Miriam Nordfors, Frida Johansson Metso, Sara Svanström, Kira Repka, Daniel Nordqvist, Fredrik Malm

Vi reserverar oss till förmån för motion G3, yrkande 2. Det är angeläget att folkpartiet liberalerna fortsätter att arbeta tydliga i vår målsättning att euron

införs. En färdplan när och hur detta ska kunna göras borde partistyrelsen slå fast.

Jan Wahlin, Anne-Marie Johansson

Jag reserverar mig till förmån för mitt och Rebecca Davids yrkande i vår motion G2. Det är av stor vikt att hitta lösningar på de språkbarriärer som finns bland Europas folk och i Europaparlamentet.

Jan Wahlin

§165 Ev bordlagda ärenden eller ärenden från beredningsutskottet

Mötespresidiet yrkade

1. att landsmötet skulle uppdra åt partistyrelsen att besluta i de eventuella ärenden som av någon anledning inte blivit behandlade av landsmötet i plenum,

2. att landsmötet skulle uppdra åt partistyrelsen att göra redaktionella förändringar i partiprogrammet med anledning av landsmötets beslut.

Landsmötet beslutade

att bifalla mötespresidiets yrkande.

§166 Ev övriga frågor som landsmötet beslutar behandla

Inga övriga frågor behandlades.

§167 Anförande av Lars Leijonborg

§168 Landsmötet avslutas

Landsmötet förklarades avslutat.

Justering

Protokollet justeras

Ann Catrine Fogelgren

Åke Blomqvist

Kristin Lundberg

Nanna Tulinius

Nicke Grahn

Margareta Artéus Thor

Leif Sanner

Elver Jonsson

Landsmötesordföranden

Helene Odenjung

Jonas Andersson

Ulrika Francke

IngMarie Westh